Wilhelm Busch
Printre oameni
Mici povestiri Volumul V
EDITURA
LUMINA LUMII
1996
Titlul german:
Wilhelm Busch, Unter Menschen.
© Quell-Verlag Stuttgart
© Traducerea românească: Printre oameni.
Editura Lumina lumii, Komtal, Germania 1996
Toate drepturile rezervate
Cuprins
Pălăria…5
Lumea pierdută…!…7
Scrisoarea din patrie…9
Cântarea…11
Prea târziu…13
Discul din cap…15
Cât pe-aci să mănânc bătaie…18
Cine deschide…21
An nou – viaţă nouă…25
De unde şi-a luat Cain nevasta?…28
Pleacă, tată!…31
Charlotte…34
Braţ la braţ cu un ucigaş…35
Textul pentru predica de botez…39
Prelegere teologică în curtea minei…41
Chiar şi în dulap…43
Uneori a fost şi câte ceva de râs…45
Totuşi, pot să spun şi eu ceva!…48
Între moarte şi viaţă…50
Cristos a-nviat şi râsetele de Paşte…53
Spaimă şi zahăr…55
Ecoul…58
O vizită ciudată…61
Geanta pierdută…64
Mângâietorul…68

Talerul este suficient de greu…70
Dumnezeu ne întreabă de fratele nostru…71
Bivoli şi porci…74
Iisus în Berlin…78
Iisus şi şoseaua în construcţie…81
Numai o liniuţă…82
Întâmplări cu paracliseri…84
Draci în noaptea de Revelion…89

Pălăria

În oraşul meu natal, Frankfurt am Main, a existat o mare comunitate de evrei. Băieţi fiind, ea ne-a atras într-un mod ciudat. Asupra acestei lumi străine plutea ceva misterios. Odată am avut chiar voie să facem o vizită unui rabin bătrân, care locuia în una din căsuţele înguste şi întortocheate din partea veche a Frankfurt-ului. Atunci ne-a arătat un model exact al Templului lui Solo-mon, pe care îl construise după o muncă de ani de zile. În timp ce ne-a explicat totul, noi, băieţii, am simţit ceva din dorul acestui popor împrăştiat după sfinţenia lui Dumnezeu.

Nu este deci de mirare că într-o zi de Sabat am pornit-o spre partea veche a oraşului, pentru a participa la una din misterioasele slujbe religioase.

Dar, din păcate a apărut o problemă. Evreii au un obicei diametral opus obiceiului nostru: în biserică, noi ne scoatem pălăria; în schimb, în sinagogă nu are voie să intre niciun bărbat fără să poarte o pălărie pe cap.

Noi, băieţii, nu aveam însă nimic pe cap. În vremea aceea, pentru noi era de-a dreptul o chestiune de onoare să umblăm cu capul descoperit.

Şi iată-ne acum în faţa sinagogii. Şi un bătrânel micuţ şi grav ne-a explicat că nu putem în niciun caz să intrăm în sinagogă fără o pălărie.

Un sfat bun ar fi fost binevenit. De întors, nu voiam să ne întoarcem. La urma urmei, această expediţie fusese discutată şi planificată de mult timp. Să falimenteze ea oare într-un mod atât de jalnic?

Bătrânelul micuţ şi cu barbă a văzut că doream mult să vizităm sinagoga şi că nu era vorba numai de o simplă distracţie. Aşa că a mai venit încă o dată până la noi şi ne-a explicat că ne poate închiria

pălăriile pe durata slujbei religioase, dacă vrem să-i plătim 10 pfenigi pentru fiecare pălărie.

Atunci am făcut o revizie serioasă a finanţelor noastre. Şi când am constatat că avem destui bani, am încheiat târgul.

Bărbatul a adus pălăriile. Cred că au aparţinut cândva acelor mulţi, mulţi rabini care au activat aici: pălării mari, negre şi cu bor lat. Ce bine că aveam urechi pe cap, altfel pălăriile ne-ar fi alunecat peste faţă.

Dar, odată cu pălăriile negre, ne-a cuprins o atmosferă ceremonioasă. Aşa am intrat în sinagogă. Am participat la slujba divină cu evlavie. Şi la ieşire am predat pălăriile.

— De atunci m-am gândit adesea la acele pălării. Când îi văd pe dragii noştri fraţi creştini la slujba religioasă, toţi îmi lasă impresia unei vieţi de evlavie şi pe placul lui Dumnezeu. Şi ei cântă cântările credinţei, în care afirmă că nimic nu i-ar putea despărţi de Domnul Iisus, chiar dacă ar veni sfârşitul lumii. Şi ei poartă pălării festive ale credinţei.

Dar atunci când se termină slujba religioasă, îşi scot repede pălăria credinţei. Atunci sunt la fel ca toţi ceilalţi oameni: se ciorovăiesc şi se ceartă, îl slujesc pe Mamo-na, merg după poftele lor şi uită cu totul de Mântuitorul care a murit pentru ei. Îşi trăiesc viaţa de zi cu zi fără Răscumpărătorul lor. Asta este rău.

Ar trebui să ne purtăm pălăria credinţei şi în afara slujbelor religioase.

Lumea pierdută „t!

S-a întâmplat în anul 1915.

Mă aflam pe front ca tânăr voluntar. Eram în Cham-pagne, într-o zonă dezolant de distrusă.

În ziua dinaintea Crăciunului a venit poşta. Am primit şi eu un pacheţel. Printre tot felul de daruri a fost şi o lumânare galbenă.

— Copii, ne facem un pom de Crăciun! au spus cu toţii, când au văzut lumânarea galbenă în mâna mea.

În dimineaţa zilei de Ajun am plecat cu camaradul meu ca să căutăm pomul de Crăciun. Ce fericiţi am fost când am dat peste un mic brad verde! Cu dragoste l-am replantat într-o conservă veche. Lumânarea a fost tăiată mai mult cu răbdare, decât cu îndemânare şi fiecare mică luminiţă a fost prinsă cu ace cu gămălie de crenguţe.

Şi apoi a venit Ajunul. Afară, totul era liniştit. Numai pe ici, pe

colo, mai lătra în noapte câte o împuşcătură rătăcită. Acum, sărbătoarea noastră putea să înceapă.

Ah, a fost un eşec total! După-masă ni se livrase o damigeana mare cu rachiu. Bărbaţii gustaseră deja serios din această otravă, aşa că atmosfera era destul de proastă. Am încercat să salvez ce se mai putea salva. S-au aprins lumânările şi i-am rugat:

— Haideţi să cântăm o cântare!

Atunci, unul s-a trezit că vrea să ne fotografieze împreună cu pomul cu lumânări. Până când ne-a aranjat pe toţi, micuţele lumânări au ars de tot. În schimb, tranşeea s-a umplut de fumul înecăcios al luminii de magneziu.

Ah, totul a fost un eşec! De ce? Acum, mă gândesc că am fost cu toţii bolnavi de dor de casă în seara aceea.

Pe scurt, a fost jalnic. Şi, în cele din urmă, am părăsit tranşeea în fugă, îndurerat şi mânios.

Afară m-a înconjurat noaptea senină şi înstelată. Pământul calcaros răscolit de împuşcături strălucea alb. Sărmană ţară! Aici s-au întins cândva câmpii şi grădini bogate. Acolo jos, în vale, a existat un sat. Acum, numai câţiva pomi fructiferi desfrunziţi mai amintesc de existenţa lui. Chiar şi ruinele au dispărut, folosite la construcţia şoselei. În urmă cu doi ani, oameni veseli au sărbătorit acolo Crăciunul. Unde sunt acum, aceşti oameni fără patrie?

Atunci am auzit un zgomot. Din adăpostul ofiţerilor, care se află la o depărtare de câţiva paşi, iese cineva afară. Se uită la mine, pentru că mă aflu în umbră. Dar pot să-l recunosc. Este un locotenent major, care mi-a insuflat întotdeauna mult respect. A stat mult timp şi s-a uitat în noaptea dezolantă. Ia te uită, m-am gândit, şi el simte ca mine. Probabil că şi în adăpostul ofiţerilor sunt toţi beţi. Şi acum descoperă şi el toată jalea acestui război, încât aproape că nu mai poate să-l suporte.

Dar – ce are acolo? Scoate de sub pelerină un corn strălucitor, îl duce la buze. Şi acum răsună nespus de dulce şi de ciudat peste valea distrusă de împuşcături: „O, Crăciun vesel, o Crăciun sfânt, Sărbătoare binecuvântată…”

Cornul lui mă obligă să rostesc încet textul melodiei. Şi totul în mine se revoltă. Nu! Nu! strigă inima mea. Nu este adevărat! Aici, un sat distrus. Fiecare casă pustie, un râu de suferinţă. Şi acolo, bărbaţii beţi, bolnavi de dor de casă.

Şi acasă femeile, copiii plângând, care îşi strigă taţii – sânge,

moarte, jale… Cum poţi să cânţi aşa: O, Crăciun vesel…? Dar el cântă liniştit mai departe. Şi cântarea sună a jale:

Lumea pierdută…

Da, mă gândesc, asta este foarte adevărat. Nu am mai văzut şi simţit niciodată lucrurile aşa…

Cristos S-a născut… cântă melodia peste gândurile mele. Atât de clar, ca un chiot, atât de zguduitor, încât tresar şi ascult.

„Cristos S-a născut!

Bucură-te, bucură-te, frate creştine!”

Atunci parcă îmi cad nişte solzi de pe ochi: Asta înseamnă Crăciunul, asta şi nimic altceva:

Lumea pierdută – Cristos S-a născut!

Bucură-te, bucură-te, frate creştine!

Scrisoarea din patrie

Trenuleţul înainta zgomotos printre munţi, în noapte.

Înghesuit groaznic, stăteam lângă mama şi mă gândeam, dacă să-i spun ce mă frământă. Venise să mă ia din Tübingen, unde studiam teologia. Şi acum călătoream împreună spre Schwäbische Alb.

În cele din urmă, mi-am făcut curaj:

— Ştii, mamă, nu mai simt nicio bucurie pentru Biblie. Găsesc în ea atâtea lucruri de neînţeles şi grele. Sunt atâtea contradicţii şi lucruri neinteligibile, care, pentru omul modern, fac ca această carte să fie absolut nefolositoare.

Mama a izbucnit într-un râs vesel:

— Aceasta din cauză că citeşti Biblia pe dos.

Puţin jignit, sar în jos, încât bărbatul de lângă noi scapă ziarul, mirat.

— Dar, cum trebuie s-o citesc? O citesc în textul original ebraic şi grecesc. Citesc comentarii. Ascult prelegeri…

Mama mă linişteşte prinzându-mă de mână:

— Să-ţi dau un exemplu. Mai ştii, când ai fost timp de aproape doi ani neîntrerupt pe front, în război, fără să primeşti niciun concediu? în vremea aceea ţi-am scris regulat despre evenimentele de acasă. Şi apoi, într-o zi, am primit o scrisoare de la tine, pe care nu am uitat-o. Ai scris: în scrisorile voastre citesc despre cartele pentru alimente, despre lacomi, despre statul la cozi. Nu înţeleg toate aceste lucruri. S-au schimbat chiar atât de mult lucrurile la voi?… Şi apoi a urmat propoziţia care m-a mişcat atât de tare: De cât timp ne-am

despărţit şi cât de departe sunt de voi, încât nici nu mai pot să înţeleg scrisorile din patrie!

Am dat din cap.

— Da, da, îmi amintesc. Dar ce legătură are asta cu Biblia?

— Vezi tu, a continuat mama. Tu nu ai scris atunci: Scrisorile mamei mele sunt pentru mine, omul modern, nefolositoare. Nu ai scris nici: în scrisorile mamei mele sunt contradicţii şi lucruri fără sens. Ai spus pur şi simplu: De cât timp ne-am despărţit şi cât de departe sunt de casă, încât nici nu mai pot să înţeleg scrisorile din patrie!

Încep să înţeleg. O ascult pe mama atent.

— Biblia este şi ea o scrisoare, dragul meu fiu. Este o scrisoare a Dumnezeului viu din patria veşnică – adresată ţie. Dacă nu mai poţi să înţelegi această scrisoare, nu ai voie să dai vina pe scrisoare. De vină eşti tu. Trebuie să spui: Cât de îngrozitor de mult m-am îndepărtat de Tatăl meu ceresc, încât nu mai pot să-i înţeleg scrisoarea! Acum vreau să mă adâncesc în ea şi vreau să cer sincer Duhul Sfânt, ca să învăţ să înţeleg scrisoarea din patrie.

Şi de atunci, între noi s-a lăsat tăcerea, până când trenuleţul a oprit în Urach. Dar sfatul mamei nu l-am mai uitat niciodată. El mi-a arătat calea spre înţelegerea Bibliei.

Cântarea

Când am trecut recent prin piaţa zgomotoasă şi animată din faţa gării din Essen, am văzut un mic grup de tineri în uniforma Armatei Salvării, care-şi cântau Liniştiţi cântările despre Iisus, acompaniaţi de o ghitară. În jurul lor se strânseseră câţiva oameni, care ascultau cu e-vlavie.

Atunci mi-a venit în minte o scurtă întâmplare, despre modul în care a reuşit să mă scoată un astfel de cântecel din cea mai profundă deznădejde. Deşi era o poveste foarte veche, scena mi-a apărut în faţa ochilor cu toate detaliile:

Pe vremea aceea am fost preot asistent într-un cartier mărginaş din Bielefeld. Acolo domnea o moarte spirituală de nedescris. Dar Evanghelia a început să-şi arate puterea. Tot felul de lucruri începeau să se pună în mişcare.

Dar imediat au apărut şi împotrivirile. Şi, în mod sigur, şi eu am început multe lucruri cu stângul sau pe dos. Aşa că am ajuns curând implicat în tot felul de lupte agitate. Şi în tot acest timp, am fost atât de singur, fără călăuzire şi experienţă. Şi tocmai atunci, când aş fi avut

nevoie de toate forţele mele, rana mea din război şi-a anunţat prezenţa. Am suferit de dureri groaznice de spate. Treptat, au devenit atât de chinuitoare, încât nu am mai putut să merg cu spatele drept. Cel mai bine mă puteam deplasa pe bicicletă.

Într-o zi dogoritoare de vară am plecat în oraş. Inima îmi era atât de grea. În cartierul meu suferisem câteva atacuri puternice. Era, de parcă moartea spirituală avea totuşi să triumfe. Şi eu însumi mă simţeam atât de jalnic! Când mă dădeam jos de pe bicicletă, mă îndoiam întotdeauna din cauza durerilor insuportabile. Era totuşi imposibil ca Dumnezeu să iasă la luptă cu o astfel de u-nealtă jalnică şi nepricepută.

În timp ce pedalam obosit şi descurajat, am auzit deodată o melodie. Se auzea prin fereastra deschisă a unui birt. Dar – nu se auzea ca urletele beţivilor.

Am fost curios, ce fel de melodie ar putea să fie. De aceea am pedalat foarte încet şi m-am ridicat de pe şaua bicicletei ca să pot privi înăuntru prin fereastra larg deschisă.

În mijlocul a câţiva băutori de bere obosiţi stătea un grup mic de soldaţi din Armata Salvării şi cânta.

Şi tocmai în acest moment am auzit refrenul unei cântări, pe care atunci nu o cunoşteam. Era: „O, de-ai putea tu crede, Minuni mari ai vedea, întotdeauna Iisus cu drag te-ar ajuta…”

Băutorii de bere nici măcar nu şi-au ridicat privirea, însă mie, ucenicul obosit, descurajat al lui Iisus Cristos, mi s-a părut că mi-a vorbit direct Mântuitorul meu. Da, asta este! Aşa se pune problema! O, de-ai putea tu crede, minuni mari ai vedea. Întotdeauna Iisus cu drag te-ar ajuta.

Am plecat mai departe vesel şi mângâiat. Încă o dată am trăit ceea ce spune David în Psalmul 23: El îmi înviorează sufletul. Da, Domnul nostru îi cunoaşte pe cei care sunt ai Lui şi le asigură întotdeauna la momentul potrivit un pahar cu apă proaspătă. Şi la fel cum această apă proaspătă a ţâşnit odinioară în pustie dintr-o stâncă, tot aşa am primit-o eu dintr-un birt.

Soldaţii din Armata Salvării nu mă văzuseră, sunt sigur. Şi, mai târziu, m-am gândit că ar fi trebuit totuşi să dau mâna cu ei şi să le spun cât de bine mi-a prins cântarea lor. Căci – cine ştie – poate că erau şi ei tocmai puţin descurajaţi de indiferenţa oamenilor din birt, pentru care cântau în zadar. Din păcate, nu m-am dus să vorbesc cu ei. De

aceea vreau însă să povestesc această istorie pentru încurajarea celor care-L mărturisesc pe Iisus. Cuvântul lui Dumnezeu nu trebuie să se întoarcă înapoi fără rod, ci să spună ceea ce este pe placul Domnului. Şi unele seminţe cad acolo unde nici măcar nu ne gândim.

Prea târziu

A trecut foarte mult timp de atunci. Eram încă un tânăr preot asistent într-un oraş din Westfalia. Dar, deşi am trecut de atunci prin multe, nu pot să uit acel ceas teribil din noapte.

În vremea aceea, în parohia mea a trăit un bărbat de vârstă mijlocie, care nu pierdea nicio ocazie să înjure şi să batjocorească cu cruzime creştinismul, biserica şi chiar şi pe mine. Când am auzit despre acest lucru, m-am hotărât să-l vizitez.

Rar am mai făcut o astfel de vizită la domiciliu fără succes şi tristă. Bărbatul nu a fost accesibil pentru o discuţie liniştită. Mi-a spus râzând:

— Nu vă obosiţi cu mine! Am descoperit demult înşelătoria. Voi, popii, ori sunteţi voi înşivă proşti, ori – sunteţi angajaţi de nişte puteri oarecare, ca să prostiţi lumea.

— Dumnezeu trăieşte! am răspuns eu. Chiar şi dumneavoastră veţi sta într-o zi înaintea Lui.

Mi-a râs în nas:

— Ăsta este aşa, un banc bun al vostru, al popilor, ca să le faceţi frică oamenilor cu ceea ce vine după moarte.

— Ei bine, am răspuns eu, este şi o întrebare serioasă. Asta o să pricepeţi poate într-o zi, când veţi fi la un pas de moarte.

Atunci, a devenit foarte ceremonios şi mi-a explicat:

— Ascultaţi-mă bine: niciodată – încă o dată: niciodată nu voi avea nevoie de dumneavoastră. Eu nu fac parte dintre acei bieţi oameni care, pe moarte, încep dintr-odată să strige după Dumnezeu. Pot să mor şi voi muri fără dumneavoastră. Moartea este cel mai normal lucru de pe pământ. Fiecare floare se ofileşte odată. Şi la fel este şi cu omul. Fenomenele naturale nu au nevoie de niciun fel de pălăvrăgeală de-a dumneavoastră, cum este cea despre moarte.

Am plecat. Acest bărbat era ferm hotărât să trăiască fără Dumnezeu şi să moară fără Dumnezeu. Aici, slujba mea se încheiase.

— Dar m-am înşelat. S-a întâmplat aproximativ un an mai târziu. Cineva a sunat în miez de noapte la uşa mea. Afară stătea soţia acestui bărbat şi m-a rugat agitată să merg cu ea. Soţul ei era bolnav de

câtva timp. Şi acum, medicii nu i-au mai dat nicio speranţă. Era pe moarte.

Am refuzat:

— Stimată doamnă! Soţul dumneavoastră mi-a spus categoric că nu vrea să mă vadă lângă patul lui de moarte. Atunci, nu m-am gândit că această situaţie va interveni atât de curând. Dar – nu pot să mă duc la el, dacă nu vrea nicicum să mă vadă.

La acesta cuvinte, femeia a strigat tremurând:

— Veniţi repede! Chiar el m-a trimis după dumneavoastră. El spune într-una: Popa a avut totuşi dreptate! Popa a avut totuşi dreptate!

Atunci m-am îmbrăcat repede şi am mers cu ea. Dar – am ajuns prea târziu. Bărbatul îşi pierduse deja cunoştinţa. Deşi era inconştient, i-am spus totuşi câteva cuvinte din Biblie despre sângele lui Iisus, care ne curăţeşte de orice păcat. Dar nu am avut deloc impresia că le-a auzit. Aşa a murit.

M-am înfiorat tot când am plecat acasă în zorii zilei. Nu numai răcoarea dimineţii m-a făcut să mă înfiorez. Sufletul meu a fost năpădit de tristeţe. Şi, dintr-odată am înţeles într-un mod nou rugăciunea puternică a marelui bărbat Moise: Doamne, învaţă-ne să ne numărăm bine zilele, ca să dobândim înţelepciune.

Discul din cap

Printre creştini şi păgâni, printre nazişti şi marxişti găsim adesea oameni care ne lasă cu impresia: cândva, li s-a montat un disc în cap. Şi când apeşi pe un buton, discul începe să se învârtă. Atunci urmează cuvintele şi frazele învăţate pe de rost. Ei nu mai ascultă ce spune celălalt. Plouă de-a dreptul cu cuvinte înţelepte vârâte în cap.

Sunt de părere că, atunci când un om a ajuns la o anumită convingere, trebuie să poată să o exprime prin propriile lui cuvinte şi nu prin fraze învăţate pe de rost.

A fost pe vremea inflaţiei de după primul război mondial, când banii s-au devalorizat cu fiecare zi ce trecea şi când, în cele din urmă, o cutie de chibrituri a ajuns să coste milioane.

Eram un biet preot asistent, care-şi primea salariul întotdeauna abia când banii se devalorizaseră deja. Şi în vremea aceea, am flămânzit de multe ori împreună cu tânăra mea soţie.

În schimb, muncitorii care locuiau în parohia mea o duceau foarte bine. Majoritatea erau meseriaşi într-o mare fabrică de biciclete.

Îşi primeau salariul în fiecare zi în bancnote noi nouţe şi puteau să cumpere repede cele trebuincioase, înainte ca banii să-şi piardă valoarea. Şi, în plus, aveau fiecare câte o grădină şi cel puţin un porc, pe care să-l taie toamna. Deoarece nu veneau la mine, la biserică, m-am dus eu la ei. I-am vizitat de la uşă la uşă.

Astfel, într-o vineri seara, l-am găsit pe om în bucătărie. Tocmai tăia felii groase de şuncă în cuburi mici, aşa cum obişnuiesc să mănânce şunca cei din Westfalia.

Am început să salivez. Dar nu l-am lăsat pe om să observe ceva. L-am salutat politicos. El a fost însă foarte rece. Abia mi-a oferit un scaun. Şi iată ce a urmat apoi:

El nu este pentru biserică şi pentru creştinism. Desigur, nu vrea să se retragă din biserică – din cauza soţiei şi a copiilor –, dar nu permite să i se spună nimic despre treaba asta. Totuşi, poate că nu este chiar atât de rău, să fie vizitat odată de un preot – deşi, de când locuieşte aici, nu l-a vizitat niciodată niciun preot – dar aşa, numai într-o doară!

— Pentru că acum s-a nimerit să fie tocmai prezent un preot, ar putea să-şi descarce inima cu ceea ce are împotriva bisericii şi a popilor.

— Vă rog! Vă rog! i-am spus cam speriat. Pentru mine este important să aud ce are un om ca dumneavoastră împotriva popilor şi împotriva creştinismului.

Da, da, asta vrea să-mi şi spună. Biserica, asta este împotriva deşteptării maselor, asta vrea să-i prostească pe oameni. Şi de ce? Numai pentru ca bogaţii şi capitaliştii să-i poată exploata mai bine. Şi, de fapt, este clar că popii sunt de partea capitaliştilor. Da, biserica este de fapt cea mai vinovată de sărăcirea maselor. Popii, ăştia se îngrijesc şi se îngraşă, în timp ce sărăcirea maselor se întinde tot mai mult în jurul lor…

A ţinut-o tot aşa, doar cu variaţiuni mereu noi. Şi după fiecare a doua propoziţie şi-a vârât câte o bucată de şuncă în gură.

Şi eu stăteam acolo –, foamea îmi rodea dureros stomacul de când îl văzusem pe om mâncând şuncă înaintea mea. Şi în timp ce mă luptam să nu-l invidiez, am aflat că sunt vinovat de sărăcirea maselor.

— Desigur! Popii sunt de vină de sărăcirea maselor! a strigat omul în cele din urmă, de parcă ar fi avut în faţa lui o adunare de oameni. Apoi m-a privit cu reproş, pe mine, reprezentantul îngrăşat al

unei biserici care suge sângele din oameni – s-a uitat de-a dreptul cu amar la mine, acest reprezentant al clasei sărace. Şi în cele din urmă şi-a mai vârât încă o bucată de şuncă în gură.

N-am mai rezistat. Răbdarea mi-a ajuns la capăt.

— Omule! am spus mâniat. Mai întâi, daţi-mi o bucăţică din şunca dumneavoastră! De dimineaţă nu am mai mâncat nimic. De fapt, cine este cel sărăcit? în niciun caz dumneavoastră! Dacă este unul din noi doi, atunci eu sunt acela, care-mi primesc salariul când nu mai are nicio valoare şi căruia acum îi este într-adevăr foame.

Omul a albit efectiv. Speriat, s-a aşezat şi m-a ascultat în timp ce i-am explicat foarte liniştit că minunatul lui discurs a nimerit în cazul meu ca nuca-n perete.

La sfârşit, am râs amândoi.

Dar apoi s-a întâmplat totuşi un lucru deosebit de important: discul cu frazele s-a spart. Şi apoi am putut să discutăm ca doi oameni care au să-şi spună ceva.

Cât pe-aci să mănânc bătaie

Adunarea ateilor la Kesselbrink! Veniţi cu toţii! vorbitor…

Libertate de exprimare!

— Aşa urlau placajele roşii la toate colţurile şi pe toate zidurile.

Au fost vremuri agitate atunci, în jurul anului 1925. Încetul cu încetul, adunările politice au început să fie ţinute sub forma unor lupte de sală. Şi acum, una despre concepţia despre lume şi viaţă!

Mie, unui preot asistent într-un cartier absolut marxist, mi-a fost clar că îi voi întâlni acolo, la Kesselbrink, pe toţi bărbaţii pe care îi caut în zadar duminica în biserica mea. Aşa că a trebuit să mă duc şi eu acolo! O sală imensă, arhiplină! Fum de tutun! Zumzet de voci! Mi-am făcut loc până în faţă şi am găsit în mod uimitor încă un scaun liber în primul rând. Bărbaţii din jurul meu erau fără îndoială atei de seamă. În orice caz, m-au privit ciudat. Şi probabil că şi Daniel în groapa cu lei s-a simţit aşa cum m-am simţit eu.

Apoi, preşedintele a sunat din clopoţel. Vorbitorul a ţinut un discurs lung, prin care nu a spus nimic nou. Lucruri obişnuite: pe vremea când oamenii nu au ştiut nimic despre tainele naturii, şi-au explicat tot ce le părea straniu spunând: Aceştia sunt zeii. Când tuna şi fulgera era activitatea zeilor. Dar acum suntem iluminaţi. Toate tainele au fost descoperite. Prin aceasta putem să renunţăm la sistemul ajutător al credinţei. Este vina bisericilor, că vor să-i pironească pe

oameni la stadiul spiritual al epocii de piatră.

În sală era mare agitaţie. La urma urmei, fiecare ştia aceste lucruri.

Dar după aceasta au urmat discuţiile. Atunci a început să devină interesant. Au luat cuvântul cele mai diferite curente. Spiritele s-au aprins. Tot mai des au răsunat strigătele, zbieretele de mânie sau râsetele.

Eu îmi pregătisem deja demult un mic discurs. Am ridicat tot mereu mâna. Bileţelul meu ajunsese demult pe masa prezidiului. Dar, pur şi simplu, au sărit peste mine.

La un moment dat, s-a întâmplat ceva: a luat cuvântul un ateu bătrân. Cred că era un om extraordinar. Căci nu a spus expresiile obişnuite, răsuflate. În mod sigur, auzise câte ceva despre Evanghelie şi-şi formase propriile lui păreri înguste despre ea. Aceasta a făcut să crească agitaţia din sală.

A strigat:

— Tot creştinismul este plin de contradicţii! Aceşti creştini spun tot mereu că sunt păcătoşi. Şi apoi declară din nou că ar avea o relaţie deosebit de bună cu Dumnezeul lor. Nu poate să fie valabil decât un singur lucru…

Câţiva tineri au urlat:

— Destul!

Undeva, cineva râdea în hohote. Preşedintele a sunat şi a strigat:

— Linişte!

Acesta a fost momentul în care în mine a explodat ceva. Mânia la adresa tuturor acestor discursuri stupide şi mai ales la adresa acestor batjocuri, mânia că aici oamenii îşi băteau joc de un om, care înţelesese întrebarea hotărâtoare a Evangheliei: cum poţi să fii un păcătos şi totuşi un copil al lui Dumnezeu, indignarea că nu mi se dăduse cuvântul –, toate acestea au dus la o explozie lăuntrică. Am sărit în sus şi am strigat cât am putut de tare:

— Sângele lui Iisus Cristos, Fiul lui Dumnezeu, ne curăţeşte de orice păcat!

Aşa! Cel puţin, vorbitorul a primit acum un răspuns. Dar n-am apucat să mă bucur nici măcar o secundă de acest lucru; căci în secunda următoare, întreaga sală s-a transformat într-un cuib de demoni. Am văzut guri care urlau, pumni care se agitau, am auzit strigăte şi urlete. Un bărbat sălbatic a sărit pe mine şi a ridicat mâna să

mă lovească… Totul s-a întâmplat atât de repede, inima a încetat un moment să mai bată. Apoi –, da, apoi s-a întâmplat ceva straniu: am simţit că un bărbat puternic m-a tras în braţele lui. Am vrut să mă apăr. Dar el mi-a şoptit în ureche:

— Staţi foarte liniştit! Nu vă mişcaţi!

Apoi nu a mai avut timp de mine. Pur şi simplu m-a acoperit cu trupul lui, în timp ce i-a poruncit atacantului să mă lase în pace.

Abia mai târziu am aflat: era un om de vază printre atei. Şi în mod evident, un om deştept, care şi-a spus:

— Dacă acest preot mic este ciomăgit aici, atunci asta este pentru el o publicitate bună, dar pentru noi una proastă.

M-a ţinut mult timp strâns lipit de el, până când sala s-a liniştit din nou. Apoi mi-a dat drumul. Am părăsit sala tulburat.

În Biblie este scris: El va porunci îngerilor Săi să vegheze asupra ta şi ei te vor lua pe mâini, ca nu cumva să te loveşti cu piciorul de vreo piatră. Am crezut întotdeauna aceste cuvinte. Dar că Domnul meu poate să-i transforme chiar şi pe ateii de vază în Îngerii Lui –, acest lucru l-am învăţat totuşi abia în acea seară.

Cine deschide…

A fost perioada de mari tulburări politice. Căştile de oţel, Frontul de fier, naziştii şi comuniştii aveau membrii de partid în uniformă, care se luptau în „bătălii" fierbinţi de sală.

Mergeam obosit şi descurajat pe străzi. Eram un preot tânăr într-un cartier absolut marxist din Essen. Oamenii erau atât de amărâţi şi de fanatici, încât nici nu puteau să audă mesajul despre Iisus. Eram foarte singur şi părăsit în mijlocul acestor blocuri cu locuinţe de închiriat suprapopulate.

Cu câţiva paşi în faţa mea mergeau doi tineri. Unul purta uniforma gri a Ligii luptătorilor frontului roşu. I-am văzut prinşi într-o discuţie vie. Şi apoi am oftat:

— Cum poţi oare să te apropii de aceşti tineri? Şi gândul următor a fost deja: De ce să nu facă Dumnezeu minunea şi să-mi dăruiască o uşă deschisă spre aceşti oameni?! Chiar Dumnezeu spune în Apocalipsa: Eu sunt cel care deschide şi nimeni nu închide. Aşa că l-am rugat pe Domnul meu atotprezent: Doamne, lasă-mă să văd minunile Tale şi deschide-mi uşa spre oamenii aceştia! Cu toate acestea, nu am avut nici cel mai mic habar cum avea să se întâmple aceasta.

Apoi, am grăbit pasul. I-am depăşit pe cei doi. Când am trecut pe lângă ei, l-am auzit pe tânărul în uniformă întrebându-l pe celălalt:

— Nu ai să-mi dai nimic de citit?

M-am înveselit. Iată uşa deschisă! M-am întors repede şi am spus:

— Dacă vrei ceva de citit, vino la mine!

M-a măsurat mirat. Apoi a întrebat circumspect:

— Cine eşti tu?

— Sunt un preot! A râs:

— Şi eu sunt un preot!

— Omule, nu vorbi prostii! Nu eşti preot! A râs şi mai tare:

— Facem pariu?

Ei bine, şi atunci am aflat că îl chema Pfarrer (preot, în limba germană). Willy Pfarrer.

— Şi pe mine mă cheamă Willy şi sunt preot! Se părea că se va lăsa cu o discuţie veselă.

Atunci s-a uitat dintr-odată dezamăgit, de-a dreptul speriat la mine. Apoi, a spus:

— Când pot să vin mâine la dumneavoastră?

Am spus o oră şi mi-a promis că vine. Apoi a plecat repede. Am observat la el o agitaţie ciudată.

Ziua următoare s-a aflat în camera mea. Şi mi-a povestit:

— Anul trecut, am trecut odată prin Weberplatz. O mulţime de oameni năvălea în Biserica Crucii. Mulţi bărbaţi purtau calabreza festivă pe cap. Ei, ei m-am gândit, aici este un eveniment! Curios, am urcat treptele ca să mă uit în biserică. Dar un şuvoi de oameni m-a luat pe la spate şi m-a împins în faţă. Doamne Dumnezeule! De cât timp nu mai călcasem deja într-o biserică! De ce să nu mă uit deci puţin în jur? în cele din urmă, am ajuns prins ca într-o menghină în faţă de tot, pe culoarul central. Şi când am vrut să ies, orga a început să cânte şi oamenii mi-au spus să nu mai fac gălăgie. Aşa se face că am participat fără să vreau la o slujbă religioasă.

— Şi, cum ţi-a plăcut? l-am întrebat. În timpul relatării lui, mi-am dat seama foarte clar că a fost vorba de slujba religioasă în care am fost instalat în funcţie. Şi – sincer vorbind – situaţia mi-a fost destul de penibilă. Nu-mi aminteam cu plăcere de acea slujbă religioasă. Atunci am ţinut cea mai slabă predică a vieţii mele. Cum s-a întâmplat: cu o zi înainte sosise maşina cu mobilă şi aproape toată noaptea mi-o

petrecusem sortându-mi cărţile. Aveam abia 27 de ani, eram tânăr şi plin de speranţă că, la momentul potrivit, aveau să-mi vină mie nişte idei.

În faţa ochilor, am văzut din nou Biserica Crucii arhiplină: în jurul altarului se aflau stegarii a nenumărate asociaţii. Preoţi în odăjdii, prezbiteri, orga, liturghia lungă. Apoi a vorbit unul. Şi încă unul. Şi încă unul. Trecuse deja o oră jumătate. Stegarii se clătinau îngrijorător, în biserica arhiplină lipsea oxigenul. Şi apoi a trebuit să urc la amvon. Oamenii erau deja atât de obosiţi! Şi mie îmi bătea o rază de soare drept în ochi, încât abia puteam să văd în jur. Se poate deci înţelege prea bine, că puţinul, pe care mi-l propusesem să-l spun, mi s-a şters de tot din minte. M-am simţit foarte stânjenit cât am stat la amvon şi am fost fericit când am coborât.

Când m-am aşezat, scumpa mea soţie mi-a spus:

— De predica asta poţi numai să te ruşinezi!

Da, aşa s-au petrecut lucrurile atunci. Şi acum am în faţa mea un tânăr comunist inteligent şi-mi povesteşte că a ajuns fără să vrea la această slujbă religioasă. Acum voi auzi deci pentru a doua dată, ce martor jalnic am fost. Dar – cât pe ce să leşin, când omul a povestit mai departe. Nu are habar ce mă emoţionează în timp ce relatează mai departe:

— Mă aflam deci acolo şi eram disperat. Căci slujba nu mai lua sfârşit. Şi când a mai urcat apoi încă unul la amvon, am vrut să mă lupt să ies afară, indiferent de consecinţe. Şi atunci am văzut că cel de la amvon era un bărbat foarte tânăr, de vârsta mea. Pe ăsta ai să-l asculţi, mi-am spus. Sunt curios ce ştie! Şi apoi – da, apoi predica lui s-a prins de mine, aşa cum nu s-a mai prins nimic altceva de mine.

Nu mai ştiu cum am ieşit din biserică. Ştiu numai că mi-a trebuit ceva timp, ca să uit efectul pe care l-a avut asupra mea predica. Dar – în cele din urmă, eram un ateu convins. Nu voiam să mă las prostit…

A făcut o pauză. Am aşteptat curios. A început din nou:

— Vreau să fiu foarte sincer. Vedeţi, eu sunt conducătorul ansamblurilor de toboşari şi de fluieraşi ale Frontului Roşu. Am în subordinea mea o mulţime de dirijori, pe toţi conducătorii corurilor din zona Ruhr. Şi de fiecare dată când este ziua onomastică a unul dintre ei, facem chef. Ei bine, se bea rachiu. Nu pot să beau prea mult. Dar – ce poţi să faci. Trebuie să petreci cu ei. Aşa se face că aproape tot a doua zi ajung beat acasă. În acest timp, căsnicia mea se destramă. Şi

toată viaţa mea este pe dos. Pe scurt – nu-mi mai place viaţa pe care o duc. Şi de câteva zile am numai un gând: dacă aş da de un om, care să-mi poată arăta un alt drum, unul nou. Da, de câteva zile am numai această dorinţă. Şi acum – tocmai acum s-a întâmplat că m-a interpelat pe stradă tocmai omul a cărui predică s-a prins atunci de mine. Ce lucru ciudat…!

Da, ne-am minunat amândoi. El a fost de părere că este vorba de o coincidenţă stranie. Eu i-am explicat că este în joc mâna Altcuiva.

— A devenit unul din colaboratorii mei foarte dragi. Inima şi slujirea lui îi aparţineau acum Domnului Iisus.

Şi pentru că avea o slăbiciune pentru corurile de toboşari şi de fluieraşi, a înfiinţat unul şi în biserica mea.

Nu voi uita niciodată cum a plecat corul prima dată în misiune: în faţă un zgomot de tobe de nedescris şi în urma lui alergau mulţi tineri sprinteni şi împărţeau broşuri. Aşa i s-a deschis Evangheliei o cale în acest cartier mort spiritual.

An nou – viaţă nouă

Trenul intră în hala mare a gării din Kb în

Scot capul pe geam şi mă uit la înghesuiala şi hărmălaia de pe peron.

Dintr-odată, în faţa mea răsare un om lung ca o prăjină.

— Pastore Busch! urlă la mine. Şi atunci îl recunosc şi eu. Ca preot foarte tânăr, am ţinut câteva studii biblice şi prelegeri la Asociaţia Creştină a Tinerilor Bărbaţi, unde acest om a fost unul dintre cei mai entuziaşti membrii.

— Călătoriţi şi dumneavoastră în direcţia Duisburg? m-a întrebat. Atunci urc aici, în vagonul dumneavoastră.

În timp ce trenul se urneşte din nou, ne adâncim într-o discuţie vie. Ne povestim unul altuia întâmplările din ultimii ani. Şi apoi vine rândul vechilor prieteni.

— Ce mai face Willi, lunganul?…

— Şi cum o mai duce Fritz?

Îl luăm pe toţi la rând, pe toţi cei care au făcut parte pe vremuri din cercul tinerilor bărbaţi, în care Domnul Iisus era mărturisit cu atât de mare putere. În măsura în care mai sunt în viaţă, sunt toţi deja de mult timp bărbaţi în toată firea, capi de familie şi oameni aşezaţi.

— Şi acum, povestiţi-mi ceva despre Karl! îl mai văd parcă şi acum înaintea ochilor, tinerelul gras şi vesel, cum cânta cât îl ţinea

gura cântarea noastră de încheiere:

„Duh de viaţă, adie, adie Peste întinsul câmp al morţii! Trezeşte sufletele la viaţă Pe care moartea le-a legat!" Cum arăta această moarte, o ştia prea bine din proprie experienţă…

A fost într-o noapte de Revelion. Grupul de tineri bărbaţi se bucurase de o sărbătoare minunată. Au cântat, au povestit, au cercetat Cuvântul lui Dumnezeu. Când a bătut miezul nopţii şi afară a început hărmălaia, ei au îngenuncheat şi s-au predat din nou în braţul minunatului nostru împărat Iisus.

Apoi, tinerii au părăsit sala. Râzând, discutând, fluierând sau discutând serios. Afară, în strada întunecoasă, Willi, lunganul, s-a oprit brusc:

— Ce-i cu ăsta, e mort?

Ceilalţi s-au apropiat în grabă. Pe marginea străzii zăcea o umbră nemişcată. Unul s-a aplecat deja să-i asculte inima. S-a ridicat râzând:

— Nici vorbă! E doar beat! Doar a sărbătorit şi el Revelionul. Şi încă cum!

— Haideţi! Lăsaţi porcul să zacă acolo! a strigat unul mai tânăr, scârbit. Willi, lunganul s-a întors spre el:

— Porc? Domnul Iisus a murit şi pentru băiatul acesta. Dumnezeu îl iubeşte şi pe el! Tăcere.

În cele din urmă, cineva a întrebat:

— Ce trebuie să facem?

— Îl ducem acasă! a propus Willi, lunganul. Şi mâine dimineaţă mă voi duce să-i fac o vizită.

Au pus mâna cu toţii. Când tânărul a stat din nou pe picioare, sprijinit de multe mâini puternice, a început să-şi revină. Aşa că a putut să spună unde locuieşte. Cu greu l-au dus acasă.

Ziua următoare, pe la prânz, cineva a-sunat la soneria tânărului. Era lunganul Willi împreună cu un prieten.

— Vrem să-i facem o vizită lui Karl.

— Aah, da. Bine! a oftat mama. Dar să nu-l luaţi cu voi la birt! Deocamdată ajunge.

Karl a ridicat speriat capul atunci când a dat mâna cu cei doi băieţi zdraveni. Apoi s-au aşezat lângă patul lui…

Nu ştiu ce au discutat. Dar, la următoarea întâlnire a grupului, Karl a fost prezent. Şi de atunci a fost întotdeauna prezent. Aşa am

ajuns să-l cunosc şi eu. Prin Cuvântul lui Dumnezeu a descoperit o lume nouă, mai frumoasă. L-a găsit pe Domnul Iisus ca Mântuitorul şi Răscumpărătorul lui. Totul a devenit nou. Mama nu înceta să se minuneze…

— Deci, ce mai face Karl? am întrebat-o acum, după 35 de ani, pe cunoştinţa mea.

— Karl! Oh, este implicat până peste cap! Conduce acum grupul tinerilor bărbaţi.

— Poftim?! Dar acum trebuie să aibă vreo 50 de ani!

— Da, dar se pricepe! a spus prietenul meu râzând. Nu am mai întrebat altceva, căci mi-era destul de greu să-mi ascund emoţia: cel pe care-l ridicaseră de pe trotuar le arăta acum altor tineri calea spre adevărata viaţă!

De unde şi-a luat Cain nevasta?

Se cunoaşte tot mai puţin despre Biblie. În schimb, prejudecăţile cele mai absurde despre Biblie se înmulţesc tot mai mult. Vreau să vă povestesc două exemple în acest sens. Întâmplările s-au petrecut în urmă cu 25 de ani.

1927

În cercul nostru de tineri apare unul nou. Este primit cu bucurie. Dar el se poartă foarte rece. Şi abia începem, că şi întreabă dacă poate să spună şi el ceva.

— Desigur! Cu plăcere!

— Deci – dumneavoastră citiţi aici din Biblie. Găsesc că este o prostire sistematică.

Ne uităm unii la alţii nedumeriţi. Dar el nu se lasă intimidat:

— Am să vă dovedesc acest lucru! în Biblie se povesteşte că primii oameni s-au numit Adam şi Eva. Ei au avut doi fii: Cain şi Abel. Cain l-a omorât pe Abel. Şi apoi se spune: Cain s-a dus într-o ţară îndepărtată şi şi-a luat o nevastă. De unde a apărut această nevastă? Nu au existat alţi oameni, în afară de familia lui Adam – conform Bibliei. Ei bine, vedeţi acum – toată Biblia este numai vorbe goale.

Acum este rândul celui nou să se uite nedumerit. Căci tinerii – erau tineri duri, care lucrau în mină – izbucnesc în râs. De atâta râs, lovesc masa cu palmele, de se cutremură pereţii.

Cel nou cade de-a binelea pe gânduri. Tinerilor începe să le pară rău dele, de aceea îi explică:

— Uite cum stau lucrurile, fiecare din noi, care am fost noi în

acest grup de tineri, am încercat să-l punem pe preot la colţ cu această poveste stupidă. Şi el ne-a explicat apoi fiecăruia cum stau lucrurile.

Îmi fac un semn de încurajare cu capul, să-i explic şi acestui nou problema. Mă adresez lui:

— Ştiţi unde scrie în Biblie: Cain s-a dus într-o ţară îndepărtată şi şi-a luat o nevastă?

A dat din cap.

— Nu ştiţi? Bine! Nici eu nu ştiu! Acest lucru nu apare nicăieri în Biblie. În Biblie scrie – şi haideţi să citim – la Geneza 5: 4 că Adam şi Eva au avut mulţi fii şi multe fiice, înainte ca acest Cain să plece într-o ţară îndepărtată s-a căsătorit cu sora lui. Puteţi să citiţi în Biblie: Dumnezeu a făcut ca dintr-un singur sânge să iasă toate neamurile de oameni care trăiesc pe pământ.

— Apoi, după ce rasa umană s-a răspândit pe pământ, Dumnezeu a interzis căsătoria între frate şi soră. Aţi înţeles?

Da, este foarte clar, mai ales că ne dăm toţi silinţa să găsim toate pasajele biblice care au ceva de spus legat de această problemă.

— Ai priceput? îl întreabă tinerii pe cel nou. El dă din cap buimăcit.

— Atunci putem să ne întoarcem la tema noastră propriu-zisă, afirm eu. Dar acum mă întrerupe unul dintre tineri.

— Trebuie să mai spun ceva! Nu este ciudat, că fiecare – da – fiecare dintre noi a venit cu istoria asta stupidă? Şi când a venit şi al douăzeci şi cincilea tot cu asta, atunci am observat în sfârşit: nu Biblia ne prosteşte! Nu, fără Biblie suntem prostiţi de alţii – atât de prostiţi, încât este strigător la cer! Şi pe tine… cu aceasta se întoarce spre cel nou, care este foarte zăpăcit, şi pe tine te-au prostit…

— Aşa e! spun eu. Şi aceasta este de aceea atât de rău, pentru că în Biblie nu este atât de mult vorba de nevasta lui Cain, ci despre noi, de sufletele noastre, şi despre pierzarea noastră, şi despre poziţia noastră faţă de Dumnezeul cel viu, şi de mântuirea noastră…

1952

Intru într-o cameră a unei tabere de tineri mineri. Pe pat stau întinşi doi bărbaţi şi citesc romane ieftine.

Mă aşez pe marginea patului şi încerc să intru cu ei în discuţie. Dar nu ajung prea departe.

— Aha! Sunteţi popă? Ei bine, atunci ştergeţi-o repede! Nu ne lăsăm prostiţi. Biblia! Omule! asta este o carte plină de contradicţii…

— N-am observat deloc lucrul acesta până acum.

— Atunci, vreau să vă arăt eu! spune unul din ei gânditor şi se ridică puţin în pat. Deci, fiţi atent! în Biblie apare o pereche, soţ şi soţie – na, cum le spune? A, chiar, Maria şi Iosif! Deci – Maria şi Iosif au avut doi fii: Cain şi Abel. Cain l-a omorât pe Abel. Şi apoi Cain s-a dus într-o ţară îndepărtată şi şi-a luat o nevastă. Vă rog, cum a ajuns la nevasta asta?

Se uită speriat la mine. Am izbucnit într-un râs dureros de puternic.

— Omule! îi spun, poate că a dat un anunţ matrimonial!

Atunci observă şi el că ceva nu este în regulă cu povestea lui. Şi apoi pot să vorbesc serios cu cei doi. Pot să le mărturisesc cuvintele care sunt scrise în Psalmul 119: Cuvântul Tău mă face înţelept.

Şi după ce am plecat, ei au început totuşi să priceapă puţin că diavolul îi face pe oameni păcătoşi, îngâmfaţi şi – proşti.

Pleacă, tată!

Stăm amândoi întinşi în iarbă la marginea pădurii.

Ne înconjoară liniştea unei zile fierbinţi de vară. Ce frumos este totul! Frunzişul verde, cerul albastru pe care plutesc norişori albi, bâzâitul cărăbuşilor…

Am plecat din oraşul industrial poluat şi stăm acum aici în iarbă. Dar nu prea reuşeşti să scapi cu totul de oraş. îl luăm cu noi în nervii noştri, în gândurile şi în inima noastră. Astfel, însoţitorul meu, minerul, îmi povesteşte despre viaţa de zi cu zi. Îmi povesteşte despre şeful lui necioplit şi despre maistrul cu inimă bună, despre micile accidente şi despre oboseala mare de zi cu zi, despre dogoarea galeriilor şi despre singurătatea abatajelor.

— Tu! îl întrerup, cum ai ajuns de fapt în mină? Ai fost întotdeauna miner?

Întrebarea mea este urmată de o tăcere lungă.

— Tu!

— Da, ce-i?

— Te-am întrebat cum ai ajuns miner?

Atunci se ridică, îşi prinde genunchii cu braţele şi se uită la mine aproape speriat.

— Da, spune el, asta este o istorie foarte serioasă. Dar pentru că tot m-ai întrebat, vreau să ţi-o povestesc…

Deci, ai dreptate, nu am fost întotdeauna miner. Înainte am fost

căruţaş: duceam butoaiele de bere. Asta a fost o cu totul altă viaţă: toată ziua pe drum, sus pe capră, doi cai frumoşi înhămaţi…

Dar meseria mi-a adus nenorocire. Trebuia să mergem de la un birt la altul. Peste tot opream pentru o pauză. Beam aici un pahar şi dincolo altul. Şi aşa se face că am devenit alcoolic, fără ca măcar să bag de seamă. Birturile au devenit patria mea.

Da, desigur, acasă mă aştepta nevasta. Şi copilul nostru, fetiţa noastră. Atunci mi-au fost numai o povară. Nu puteam să suport ochii trişti când veneam beat acasă.

Într-o seară am fost iar în birt. Uşa s-a deschis numai puţin de tot. Şi pe uşă a intrat fetiţa mea. Micuţa mea în birtul plin de hărmălaie.

Nu se teme niciun pic. Merge încet printre bărbaţii zgomotoşi, care fumează şi beau cu cărţile în mână. Se uită în jur cu ochi cercetători.

Acum m-a descoperit. Vine spre mine puţin supărată, mă trage de mânecă şi-mi şopteşte:

— Tată, vino acasă! Mama te aşteaptă. Acasă este atât de bine. Vino!

A spus asta cu atâta dragoste şi atât de irezistibil – copilul într-un birt murdar –, încât m-am şi ridicat să plec cu ea. În momentul acela am simţit că toţi ochii sunt îndreptaţi asupra mea. S-a făcut tăcere. Văd feţe batjocoritoare, aud remarci răutăcioase.

Atunci m-a apucat – da, nici eu nu ştiu ce – supărare, pentru această schimbare; frică, faţă de camarazi că vor crede că sunt ţinut sub papuc; poate şi mânie, faţă de mine însumi şi de starea mea jalnică… pe scurt, strig furios la copil, o prind de braţ, încât începe să plângă, o târăsc prin birt şi o arunc brutal şi cu putere pe uşă afară. Apoi m-am îmbătat până mi-am pierdut cunoştinţa.

Şi zilele următoare la fel. Săptămânile au trecut cu ameţeli şi tensiune surdă.

Într-o zi, m-am dus la prânz acasă. Am smucit uşa zgomotos. Soţia şi-a ridicat mâinile speriată şi rugătoare.

— Ce s-a întâmplat? am zbierat la ea. Atunci a arătat spre bancheta din bucătărie.

— Copilul nostru este bolnav, bolnav» pe moarte. Te rog…

Într-adevăr, printre perne zace fetiţa mea cu faţa arsă de febră.

— E grav? întreb speriat. Soţia dă tăcută din cap. Omule, nu pot să-ţi spun ce am simţit atunci. Copilul meu! Tu n-ai pierdut încă

niciunul? Nu? Atunci nici nu poţi să înţelegi cum este să pierzi un copil. Am fugit la banchetă:

— Fetiţa mea! şi vreau să o mângâi cu mâna pe frunte. Atunci, în ochii ei a apărut o groază cumplită, mâna ei mi-a oprit mâna:

— Pleacă, tată!

Stau pironit, speriat de moarte.

— Fetiţa mea!

Dar agitată îmi face semn cu mâna:

— Pleacă, tată!

Şi nu se linişteşte până când nu mă vede lângă uşă.

Da, acolo am stat două ore – ah, ce spun: am stat o veşnicie. Am văzut cum soţia i-a dat fetiţei pe moarte să bea apă, am văzut cum a sprijinit-o, cum i-a aranjat perna, cum a mângâiat-o, am auzit cum s-a rugat cu ea.

Dar dacă am încercat să mă apropii numai un pas, copilul meu începea să ţipe nervos:

— Pleacă, tată, pleacă!

Atunci am renunţat şi am rămas pe loc. Am rămas pe loc până când copilul a murit.

În acele două ore, mi-am văzut toată viaţa pierdută în grozăvia realităţii ei. În acele două ore am cules ceea ce am semănat. În acele două ore mi s-a surpat pământul sub picioare. În acele două ore am suferit chinurile iadului, în acele două ore, Dumnezeu mi-a vorbit.

Atât mi-a povestit. Apoi ne-a înconjurat din nou liniştea unei zile fierbinţi de vară. Sus, pe cerul senin pluteau norişori albi…

— Şi apoi? am întrerupt eu tăcerea.

— Ce a urmat pot să-ţi spun în puţine cuvinte. Am renunţat la meseria mea şi am devenit miner. Am început să merg din nou cu soţia la biserică. Căci fără Cuvântul lui Dumnezeu tot nu s-ar fi ales nimic de viaţa nouă.

Am dat din cap.

Pot să înţelegi prea bine un om cu care ai petrecut ore în şir cercetând Cuvântul lui Dumnezeu…

Şi apoi ne-am ridicat şi am plecat împreună în întâmpinarea minunatelor raze de soare.

Charlotte

Nu demult a trebuit să ţin o predică festivă la o Asociaţie Creştină a Tinerilor Bărbaţi din ţinutul Rhein. După festivitate,

preşedintele, un maistru tânăr, m-a prezentat soţiei lui, Charlotte. Ea m-a salutat cu bucurie; căci cu mulţi ani în urmă, această tânără femeie fusese confirmată de mine. Desigur că am depănat amintiri.

Cu această ocazie, mi-am amintit o mică întâmplare:

Pe atunci am fost preot într-un cartier groaznic: birturi, locuinţe comune, blocuri cu apartamente de închiriat şi cârciumi! Şi printre oameni bântuia un duh rău: un amestec de amărăciune şi de imoralitate.

Într-o zi m-am oprit la colţul străzii şi am urmărit neobservat un grup de băieţi care stăteau în faţa unei cârciumi. Se distrau strigându-le fetelor care treceau pe stradă tot felul de cuvinte murdare. Mie îmi era de-a dreptul scârbă să văd şi să aud cu câtă plăcere primeau fetele şi chiar femeile aceste cuvinte.

Şi atunci am văzut-o pe Charlotte venind pe stradă. Avea deja 17 ani. M-am întrebat îngrijorat:

— Cum va reacţiona fata asta la băieţii de colo?

Da, pentru o clipă, mi-a trecut prin cap gândul disperat, că tot cursul pentru confirmanzi, pe care l-am ţinut cu atâta drag şi osteneală, ar fi cu totul zadarnic în veacul acesta.

Charlotte a ajuns la cârciumă. Băieţii i-au strigat ceva printre hohote de râs.

Dar, atunci s-a întâmplat ceva: Charlotte a trecut mai departe, de parcă băieţii ar fi fost aer. Nu am văzut pe faţa ei nici plăcere, aşa cum văzusem la celelalte fete, nici vreo altă urmă de dispreţ. A trecut mai departe, de parcă – acolo nu ar fi fost decât aer! Şi-a văzut de drum cu mers de regină. Cuvintele murdare au căzut pur şi simplu la pământ. Nu au avut nicio putere asupra acestei fete.

Băieţii au rămas zăpăciţi. Întâlniseră o lume ciudată pentru ei sau cel puţin nouă. Apoi s-au cărat de-acolo.

M-am gândit dacă să nu mă duc după ei şi să le spun câteva cuvinte. Dar – mai era nevoie de aşa ceva? Charlotte le ţinuse o predică, cum nu aş fi putut eu niciodată să le ţin una mai clară.

Braţ la braţ cu un ucigaş

S-a întâmplat în anul 1930. Undeva, într-un mare oraş industrial. În cămăruţa îngustă, un grup de bărbaţi stăteau adunaţi în jurul mesei. Fiecare îşi avea în faţă

Biblia şi ascultau atenţi comentariul făcut Cuvântului lui Dumnezeu.

— Bumm! Bumm! Tra-ra-tra-ra-ta-ta! se aude dintr-odată de afară. Tobele, timpanele şi trompetele se apropie tot mai mult, încât geamurile bietei noastre săliţe încep să zăngăne. Mă uit înjur întrebător.

— Radicalii demonstrează, spune indiferent un muncitor tânăr şi se apleacă din nou asupra Bibliei. Nu a trecut prea mult timp de când a participat şi el la asemenea ocazii; acum, inima lui îi aparţine Cuvântului lui Dumnezeu.

Muzica se întrerupe. Auzim pe cineva vorbind afară. Apoi – ca urletul unui uragan:

— Jos cu ei! Jos cu ei!

Şi noi stăm aici în tăcere.

— Nu ar trebui să mergem afară şi să spunem ceva? întreb eu. Ei mă contrazic.

— În starea aceasta a patimii politice oricum nu pot să priceapă ceva, îşi dă unul cu părerea. Ei trebuie să ştie mai bine.

Dar nu avem pace. Acolo afară, mulţimea! Şi noi avem adevărul. Atunci, unul vine cu o propunere:

— Avem şi noi instrumente. Să cântăm o cântare, să ne audă toţi oamenii.

Ne ridicăm de la masă. Suflătorii îşi caută instrumentele şi apoi ieşim afară.

Ce trist arată piaţa mare, lumină slab numai de câteva felinare cu gaz! De o parte, blocuri neprietenoase cu apartamente de închiriat, de cealaltă căsuţe mici, murdare, dincolo un cămin de muncitori. Şi în mijlocul acestei privelişti triste, mulţimea întunecată! Acolo mocneşte ura! Acolo scrâşneşte amărăciunea! Acolo geme deznădejdea! Acolo râde imoralitatea!

„Nădăjduieşte în Domnul, sufletul meu! Toate Lui le spune…!” cântă trompetiştii mei. Este de parcă s-ar întâlni două lumUCâteva clipe mai târziu, oamenii mei sunt încercuiţi. Peste tot se formează grupuri care discută.

Două lumi se încleştează în luptă. Observ atunci un individ înalt. Nu-i mai arde de discuţii. Vrea ceartă, bătaie. Tocmai s-a postat în faţa unuia din tinerii mei şi zbiară la el:

— Facem tocană din voi! înţelegi? Tocană! Arată de parcă ar vrea să se apuce imediat de treabă.

Îl trag de mânecă:

— Hei, prietene, trebuie să plec acasă. Aţi putea să mă însoţiţi o bucată de drum!

Mirare – apoi izbucneşte în râs:

— Hahaha! Eu să însoţesc un popă! Nu, asta nu mi s-a mai întâmplat niciodată! Hahaha!

— Ei bine, odată trebuie să fie şi prima dată, îi spun hotărât, îl prind de braţ şi – plec cu el.

Mergem tăcuţi. Braţ la braţ, o pereche ciudată. La o depărtare oarecare, ne urmează mulţimea, curioasă care va fi deznodământul.

Dintr-odată, începe să vorbească:

— Dacă aţi şti cine sunt, nu aţi mai merge cu mine.

— Nu ştiu cine sunteţi, îi răspund. Dar ştiu un lucru: acum sunteţi fratele meu şi mergem împreună acasă.

— Da, dar dacă aţi şti, cine sunt, nu aţi mai merge cu mine, spune el încăpăţânat.

Încep să mă enervez.

— În orice caz, am să merg cu dumneavoastră, oricine aţi fi. Cine sunteţi?

— Nu pot să vă spun, altfel nu mai mergeţi cu mine. Discuţia a continuat aşa mult timp. În cele din urmă, mi-a spus:

— Sunt un ucigaş! mâinile mele sunt pătate de sânge! Şi apoi urmează o mărturisire cutremurătoare, o poveste groaznică din luptele aprige din vremea de după primul război mondial, în care crimele politice nu au fost un lucru rar.

— Şi acum nu veţi mai merge cu mine, nu-i aşa? Se uită la mine întrebător.

— Ba da, îi răspund eu, ba da, şi eu sunt un mare păcătos. Şi dumneavoastră sunteţi fratele meu. Nu vă judec. Dumnezeu are să vă judece!

Atunci, izbucneşte:

— Dumnezeu! Dumnezeu! Unde este Dumnezeu? Unde a fost Dumnezeu în viaţa mea?

Şi apoi îmi povesteşte viaţa lui. Varsă totul din el dintr-o răsuflare. În cele din urmă, se opreşte şi respiră adânc.

Din ochii lui ţâşneşte ura. Pumnii sunt strânşi:

— Pe mine nu m-a respectat nimeni în toată viaţa mea! Pe mine nu m-a iubit nimeni în toată viaţa mea. Şi de aceea vă urăsc! Vă urăsc!

Sunt cutremurat.

— Prietene, vă-nţeleg că ne urâţi. Înţeleg lucrul acesta. Dar aţi minţit. Da – aţi minţit! Aţi spus: Pe mine nu m-a iubit nimeni în toată viaţa mea. Nu este adevărat. Ştiu pe cineva care v-a respectat. Pentru El, valoraţi atât de mult, încât şi-a dat viaţa pentru dumneavoastră. Este Iisus, Fiul lui Dumnezeu.

Îl prind de pieptul cămăşii.

— Acum, ascultaţi bine ce vă spun: când vă veţi băga deseară în pat, atunci să ţineţi bine minte lucrul acesta: Iisus mă iubeşte. Şi puteţi să fugiţi chiar şi la capătul pământului, dragostea şi îndurarea lui Iisus vă va urmări şi acolo. Şi vă mai rog ceva: nu fugiţi de această unică dragoste din viaţa dumneavoastră. Primiţi-o!

Se uită la mine cu ochi mari. Mă uit cum două lacrimi se preling încet pe faţa lui. Apoi, pleacă. Cu o teamă aproape de veneraţie, mulţimea îi face loc în tăcere. Omul pleacă foarte liniştit.

Mă uit în urma lui. Şi mi se pare că văd alături de tânăr un alt om, care îşi întinde mantaua sângerie a dragostei Lui atotiertătoare în jurul acestui om sărman: Iisus Cristos, Mântuitorul lumii.

Textul pentru predica de botez

Pe vremea când Hitler a luptat pentru putere, a publicat un program de partid. Punctul 24 suna astfel: Suntem pentru un creştinism pozitiv. Mulţi creştini loiali au căzut în această capcană.

Dar atunci când Hitler a ajuns la putere, s-a aflat ceea ce mulţi prevăzuseră dinainte: creştinismul pozitiv era acelaşi lucru cu nazismul.

În acelaşi timp a început lupta împotriva Bibliei. Mai ales Vechiul Testament a intrat în colimator. Peste tot se putea auzi şi citi: ei bine, Noul Testament ar mai putea fi lăsat să rămână valabil câtva timp; căci învaţă despre Dumnezeul dragostei. Ar trebui scoase numai epistolele evreului Pavel. În ele s-ar simţi duhul Vechiului Testament, însă Vechiul Testament – oh, aceasta ar fi o carte îngrozitoare, o carte murdară, o carte plină de cruzime! Prin ea ar vorbi zeul răzbunării şi al pustiului iudeo-sirian.

În vremea aceea, într-o zi a venit la mine un domn, un bărbat cu adevărat politicos, simpatic şi foarte cult.

— Domnule pastor! îmi spune el. Aş vrea să-mi botez băieţelul. Dar am o rugăminte: să luaţi textul din Noul Testament. Cu Vechiul Testament, cu această carte plină de cruzime, nu vreau să am nimic de-a face.

— Vreau să vă împlinesc cererea cu plăcere, i-am răspuns eu. Dar, spuneţi-mi: nu ştiţi că Noul şi Vechiul Testament nu pot fi separate? Nu ştiţi, că Dumnezeul Vechiului Testament este Tatăl lui Iisus Cristos? Şi nu ştiţi că întreaga problemă a evreilor nu poate fi înţeleasă fără Vechiul Testament?

Atunci m-a întrerupt:

— Nu vreau să ne certăm, domnule pastor. Dar, nu-i aşa, un text de botez din Noul Testament!

— Da! spun eu. Se poate! Ce părere aveţi de textul: Aşa vorbeşte Domnul: te iubesc cu o iubire veşnică. De aceea îţi păstrez bunătatea Mea. E bun?

— Minunat! Nemaipomenit! Vedeţi, este din Noul Testament. Sună altfel decât bubuitul zeului răzbunării din Vechiul Testament! Alegerea textului este bună!

Am izbucnit în râs:

— Domnule, textul este din Vechiul Testament! Uimire! Confuzie!

Apoi, s-a recules.

— Aşa, da, da! în mod sigur este scris de unul din profeţii mici. Printre ei au fost câţiva neevrei.

— Nu, dragul meu domn, trebuie să-i explic. Asta scrie în profetul Ieremia, care a fost în mod sigur un evreu. Cu toate acestea, acest evreu Ieremia a fost numai cel însărcinat, care a vorbit în Numele Dumnezeului cel viu.

Acum a respirat adânc şi agitat. Dar nu am avut ce să-i fac. A trebuit să-i explic şi mai clar cât de neîntemeiată este neştiinţa lui.

— Înţeleg prea bine ce doriţi dumneavoastră, îi spun. Există un text în Biblie: Grozav lucru este să cazi în mâinile Dumnezeului cel viu…

— Asta era! mă întrerupe el. Aşa vorbeşte zeul răzbunării iudeo-sirian, acest groaznic zeu vechi testamental…

S-a întrerupt speriat, căci eu am izbucnit din nou în râs.

— Domnule! Acest text este scris în Noul Testament! Şi acum vreau să vă spun ceva: vă socotiţi unul din aşa-zişii oameni culţi. Şi cu toate acestea, judecaţi Biblia fără să aveţi nici cel mai mic habar despre ea. Asta este un lucru pur şi simplu ruşinos şi caraghios, să judeci o carte, care a transformat lumea apuseană, fără să ştii ceva despre ea. Şi este la fel de ruşinos şi de caraghios să judeci poporul evreu fără ca să

laşi pe cineva să să-ţi arate în Biblie ce rol mare joacă acest popor în planul lui Dumnezeu.

Ei bine, bărbatul a fost receptiv. Şi am organizat împreună un botez frumos.

Prelegere teologică în curtea minei într-o zi, am fost vizitat în Essen de un profesor universitar de Vechiul Testament de la o universitate din sudul Germaniei. Venea de la o conferinţă orientalistă de la Bonn şi dorea cu această ocazie să cunoască zona industrială. L-am dus prin uzina Krupp. Am vizitat o mină.

Când am traversat curtea minei, l-am văzut venind spre noi pe unchiul Weihe. Poate fi recunoscut deja de departe, după statura lui înaltă şi dreaptă, după bastonul lui şi mai ales după şapca lui ciudată. Este un miner pensionar. îl iubesc foarte mult, pentru că este un adevărat ucenic al lui Iisus, un om puternic, în care Duhul Sfânt locuieşte din plin.

— Domnule doctor! îi spun profesorului universitar. Vine spre noi un bărbat pe care trebuie să-l cunoaşteţi.

Ne salutăm.

— Unchiule Weihe, spun eu, acest domn îi învaţă pe studenţi cum să cunoască Vechiul Testament.

— Aşa? spune unchiul Weihe. Atunci vă doresc numai să preţuiţi Vechiul Testament tot atât cât îl preţuiesc eu. În acest timp, se uită aspru la marele profesor.

Acesta este puţin uimit de faptul că un miner simplu se dă drept un mare cunoscător al Vechiului Testament. îl întreabă puţin nesigur:

— Ce aţi găsit în Vechiul Testament?

Atunci, unchiul Weihe şi-a îndreptat spatele şi a spus foarte grav:

— Dacă n-ar fi fost Legea Ta desfătarea mea, aş fi pierit în ticăloşia mea.

A spus numai această singură propoziţie din Psalmul 119. Apoi şi-a tras mai pe frunte şapca şi a plecat fără să mai adauge niciun cuvânt.

Profesorul cel cult s-a uitat în urma lui. Apoi a respirat adânc:

— Aceasta a fost cea mai bună prelegere pe care am auzit-o vreodată despre Vechiul Testament.

Chiar şi în dulap"…

Când Pavel şi-a deschis dulapul, a rămas o clipă speriat şi

descumpănit. Acolo sus, pe raft, se mai aflase în cursul dimineţii mica lui Biblie roşie de buzunar, pe care i-o dădusem la plecare. Şi acum, dispăruse.

În această clipă, Pavel simte foarte clar că în încăpere s-a lăsat o tăcere curioasă. Se întoarce. Iată-i pe camarazii lui care îl privesc rânjind. Unii tulburaţi, alţii de-a dreptul răutăcios.

— Voi mi-aţi luat Biblia? întreabă Pavel. Unul răspunde:

— Desigur! I-am predat-o plutonierului-major.

Pavel ştie că acum va urma o luptă. A fost un colaborator loial în Cercul biblic al studenţilor, înainte să fie înrolat în slujba Reich-ului. Cine a apucat vremea lui Hitler, îşi aminteşte că, înainte de a merge la armată, orice tânăr trebuia să lucreze timp de un an. Faptul că, timp de un an, tinerii creşteau raţe, construiau străzi şi lucrau în agricultură era o treabă bună, în sine. Dar faptul că această slujbă pentru Reich era folosită pentru a implanta în tinerele inimi concepţia populară despre lume şi viaţă – nu, asta nu era bine. Şi unii tineri creştini au avut mult de suferit în această atmosferă de păgânism neo-german.

Când Pavel şi-a luat rămas bun de la cercul lui de prieteni, i-am dat şi lui, aşa cum dădeam fiecăruia care pleca, sfatul:

— Pune din prima seară Biblia deschisă pe masă. Atunci va şti toată lumea cine eşti.

Aşa a şi făcut.

Şi acum s-a ajuns la confruntare.

Pavel nu spune niciun cuvânt. Dar este hotărât să-şi recapete Biblia. De aceea pleacă imediat la plutonier.

Bate la uşă.

— Intră!

Pavel intră şi salută regulamentar. În acest timp, observă că plutonierul şade la birou şi frunzăreşte meditativ prin Biblia lui.

— Ce doreşti?

— Aş vrea să-l rog pe domnul plutonier-major să-mi restituie Biblia.

Omul care deţine puterea îşi ridică privirea. Se uită sever la tânăr. îi bagă Biblia sub nas şi spune tulburat:

— Aşa?! Această carte vă aparţine! Nu ştiţi că această carte aduce tulburare?

Atunci, Pavel zâmbeşte şi spune:

— Aşa este, domnule plutonier-major! Provoacă tulburare chiar

şi atunci când este încuiată în dulap. Este o carte nespus de vie.

Atunci, plutonierul sare ca ars:

— Am fost cândva teolog. Dar m-am dezis de creştinism. Luaţi loc!

Şi apoi începe o discuţie între cel care deţine puterea şi tânărul muncitor-soldat, în urma căreia rezultă, că până şi domnul plutonier-major a fost tulburat prin întâlnirea cu Biblia.

Sub privirile mirate ale colegilor, Pavel îşi pune mai târziu Biblia pe locul ei vechi, pe raft.

Uneori a fost şi câte ceva de râs

Nu mai ţin minte exact anul. Cred că a fost în 1935. împreună cu Cercul biblic al studenţilor trăim o perioadă mai liberă în sudul Germaniei.

Într-o zi – tocmai ne terminaserăm studiul biblic –, un băiat a venit în fugă de la ghereta din apropiere:

— Popa să vină până dincolo. A venit jandarmul! Ceva a început să mă apese pe inimă. Deci ne-au găsit până şi în acest loc izolat.

hi timp ce mă îndreptam spre gheretă, m-am gândit la situaţia noastră legală. Ah, legea! Legea devenise deja demult un obiect de batjocură sub motoul: Lege este ceea ce-i slujeşte poporului. Taberele nu ne fuseseră tocmai interzise. Însă sportul ne era interzis. Cine ne dorea răul, putea să considere marşul spre tabără, înotul sau joaca drept sporturi.

În gheretă se afla un jandarm gras şi blajin. În mod e-vident, se simţea penibil din cauza sarcinii pe care o avea.

— Am aici o citaţie în faţa consiliului local. Aţi instalat aici o tabără fără aprobarea autorităţilor locale. Nu vă văd prea bine.

Am băut liniştiţi o cafea împreună. Apoi a plecat. Ziua următoare am pornit la drum spre micul oraş de lângă graniţa cu Cehoslovacia.

Consilierul judeţean m-a lăsat mult să aştept. Apoi m-am aflat înaintea persoanei temute.

— Trebuie să desfiinţaţi imediat tabăra. Să dispăreţi în 24 de ore! Aţi înţeles?

Am încercat nişte scuze.

— Am însă aprobarea autorităţilor noastre.

— Nu-mi pasă! Deci – în 24 de ore aţi plecat! Atunci m-am enervat.

— Domnule consilier, i-am spus, am plătit deja autobuzul care

va veni peste 14 zile să ne ducă acasă. Băieţii nu mai au bani ca să plece acasă. Nici eu nu mai am. Cum vă imaginaţi cheltuielile de transport pentru cei 80 de tineri?

— Asta nu este grija mea! Dispăreţi!

— Bine, domnule consilier! Mâine dimineaţă plec acasă. Pentru mine mai am bani destui. Iar pe cei 80 de tineri am să vi trimit aici, la consiliu. Va trebui atunci să vă îngrijiţi, ca…

— Ce vă trece prin cap? Ce să fac eu cu băieţii?! Ce vârstă au?

— Între 16 şi 18 ani. Băieţi serioşi! îi veţi hrăni şi vă veţi îngriji să ajungă acasă. Sper să aveţi banii necesari.

— Aţi înnebunit? Ce să fac eu aici cu băieţii?

— Domnule consilier! Asta nu este grija mea. Dar vă garantez că băieţii vă vor da de furcă. Vor sta aici, în faţa consiliului şi vor cânta cântări.

— Cântări? Ce fel de cântări?

— Despre Iisus!

— Asta mai lipsea! Aşa nu se poate!

— Pentru prima dată sunt întru totul de acord cu dumneavoastră, domnule consilier! Aşa nu se poate!

— Ieşiţi afară! Nu strângeţi încă tabăra! Mâine vă voi da de ştire. Voi întreba mai sus ce este de făcut.

Ziua următoare – tocmai am terminat studiul biblic – băiatul a venit din nou în fugă:

— Părintele să vină la gheretă. A venit jandarmul! Am alergat cât am putut de repede. Jandarmul cel gras râdea cu toată faţa.

— Trebuie să vă transmit un ordin strict: tabăra rămâne desfiinţată. Dar vă dăm 14 zile ca să strângeţi tabăra. Dacă însă după 14 zile mai rămâne aici chiar şi numai un singur băiat, atunci va fi arestat. Şi dumneavoastră, de asemenea.

Am luat la cunoştinţă ordinul cu zâmbetul pe buze. Exact peste 14 zile urma să vină autobuzul nostru din Essen. Libertatea noastră de a studia Biblia era salvată.

Apoi am băut împreună o cafea! M-am întors în tabără, unde am avut părtăşie în rugăciune, ca să-l mulţumim Domnului nostru.

Cu atât mai mare a fost spaima a doua zi, când unul din băieţii mei a venit într-o goană:

— A venit din nou jandarmul – cu un conducător nazist de tineret.

Şi imediat a venit un mesager să mă cheme la gheretă. Avea să ne facă organizaţia nazistă noi greutăţi? M-am dus acolo speriat.

Da, iată-l pe jandarm. Dar m-a liniştit imediat:

— De data aceasta vin într-o problemă particulară. A arătat cu mâna spre tânărul îmbrăcat în uniforma nazistă. Acesta este fiul meu! în organizaţia nazistă pentru tineret i-au distrus toată credinţa. Şi de atunci, ceva nu mai este în ordine cu el. Ieri, în timp ce am băut împreună cafeaua, mi-aţi povestit atât de frumos despre Iisus. Spuneţi-i, vă rog, toate aceste lucruri încă o dată şi fiului meu. Are nevoie de aşa ceva…

L-am privit pe tânărul de aproximativ 19 ani:

— Vreţi acest lucru?

A dat tăcut din cap. Atunci m-am aşezat lângă cei doi şi le-am povestit despre bărbatul de pe Golgota, care ne eliberează de noi înşine şi creează din noi oameni noi. A fost o oră minunată. Nu – au fost multe ore minunate!

Totuşi, pot să spun şi eu ceva!

— Ce ştiţi dumneavoastră despre nervi! N-aveţi habar! Ştiţi cumva cum este când pur şi simplu nu mai poţi să dormi noaptea? Bine! Atunci iau tablete pentru somn. Dar cu timpul nici tabletele nu mai au efect. Atunci fumez o ţigară după alta. Asta linişteşte puţin. Dar pe termen lung… Ah, scuzaţi-mă. Trebuie să mă duc o clipă în magazin. Fetele, aceste vânzătoare – numai o clipă…

Patroana elegantă a distinsului magazin de pălării de damă a ieşit pe uşă. Mă uit în jur în biroul mic, aranjat luxos. Totul este de cea mai bună calitate şi cu mult bun gust. Numai nervii doamnei! Se pare că îi dau totuşi mult de lucru. Este vina soţului? Este angajatul unei mari firme. Cred că lui i-ar place mai mult o gospodină simplă decât venitul de la magazin. Dar – nu ar mai vrea să trăiască nici fără maşină. Sau este femeia surmenată?

Iat-o că se întoarce din nou în birou:

— Deci, cum vă spuneam, nu puteţi să-mi spuneţi nimic în ceea ce priveşte nervii. Nu mai pot să rezist mult timp! îmi spune agitată.

Acum îmi ajunge.

— Ba da. Pot să spun şi eu ceva. Daţi-mi voie să vă povestesc. Sunteţi nervoasă şi la pământ cu nervii pentru că aveţi prea multe de făcut. La mine a fost invers. Am stat zile în şir într-o celulă de închisoare – pe vremea celui de-al treilea Reich – şi eram pe jumătate

înnebunit pentru că nu se întâmpla nimic. L-am implorat pe paznic să mă lase să încarc şi eu la cocs. La aceasta mi-a spus râzând că fac parte din acea categorie de oameni care, mai târziu, vor scrie o carte despre perioada detenţiei lor. De aceea preferă să rămână corect. Aşa că am stat, şi am meditat, şi mi-am stors creierii. Şi nu se întâmpla nimic – niciun interogatoriu, nicio întrerupere, nici o licărire de speranţă.

Într-o zi, am ajuns la capătul puterii, pur şi simplu la capătul puterii cu nervii. M-am gândit: dacă cedez acum, voi aluneca în împărăţia neagră a nopţii spirituale, de unde nu te mai poţi întoarce.

— Exact aşa este! m-a întrerupt femeia agitată. Povestiţi mai departe!

— Desigur – eram şi fizic la capătul puterilor. Mâncarea era atât de împuţită încât abia puteam să înghit câteva Unguri. Şi lipsa aerului proaspăt – ei bine, pe scurt: am fost pe punctul în care spargi totul din celulă şi te trezeşti în cămaşa de forţă.

Şi atunci mi-am amintit dintr-odată, de parcă mi-ar fi şoptit cineva la ureche, un verset din Biblie: Mulţumiţi lui Dumnezeu pentru toate lucrurile în orice vreme. Da, asta a fost ca o poruncă. Am îngenuncheat şi am început să-i mulţumesc lui Dumnezeu.

— Să-i mulţumiţi? Dar, pentru ce? m-a întrerupt femeia.

— Ei bine, I-am mulţumit lui Dumnezeu pentru că este prezent. Şi pentru că mi-a dăruit o viaţă atât de bogată. Şi pentru că nu m-a uitat. Şi pentru că sunt, de fapt, foarte sănătos. Şi pentru că noaptea trecută am reuşit să dorm câteva ore. Şi pentru că am o soţie atât de minunată şi copii aşa de cuminţi – şi – mi-am amintit o grămadă de alte lucruri. Mai ales, I-am mulţumit pentru că L-a dat pe Fiul Lui, pe Iisus; că Iisus a suferit atât de multe pentru mine; că mi-a îndepărtat toate păcatele.

Când am terminat, trecuse o oră. După-amiază am făcut la fel: am cântat încet câteva cântări de laudă. Mi-am imaginat cum stau ostile cereşti în jurul tronului Dumnezeului triunic şi I se închină. Şi atunci, în duhul, m-am transpus în mijlocul acestei oşti cereşti şi L-am lăudat pe Dumnezeu împreună cu ele…

— Şi ce s-a întâmplat apoi? a întrebat femeia.

— Apoi am început să fac totul organizat: în fiecare zi L-am lăudat pe Dumnezeu timp de două ore. Şi prin aceasta, m-am liniştit. Panica a dispărut. Am devenit vesel. Paznicii au devenit mai politicoşi.

Într-o zi, soţia mea a avut voie să mă viziteze. Ea a fost de părere

că ar trebui să-i fie teamă pentru mine, pentru că slăbisem foarte mult şi pentru că în mod sigur nu suportam mâncarea. Atunci i-am spus că nu trebuie să-i fie frică pentru mine; pentru că am în sfârşit timp să-L laud pe Dumnezeu. Ci ar trebui să-i fie frică pentru toţi oamenii de afară. Pentru că ei îşi petrec timpul cu multe lucruri nefolositoare şi nu au timp nici să asculte Cuvântul lui Dumnezeu, nici să i se închine.

— Şi nervii dumneavoastră?

— Ei bine, vedeţi doar – am nervii atât de buni, încât dumneavoastră aţi ajuns chiar la concluzia că nu am nimic de spus legat de acest subiect!

— Ciudat! a spus femeia şi a căzut pe gânduri.

Între moarte şi viaţă

Afară, ploaia cade mărunt peste munţii adormiţi şi pădurile de brazi. Aproape că este sinistru în vechiul castel de vânătoare în paragină din întunecata pădure boemă. A fost construit cândva de un împărat oarecare din Bayern. Acum, aici mai locuieşte numai un pădurar cu câţiva oameni. M-a primit prietenos când am bătut la uşa lui, ud leoarcă. Mi-a dat o cameră uimitoare – este aproape ca un salon. O femeie a aprinsfocul în cămin. Apoi ne-am culcat cu toţii. Numai eu nu pot să adorm.

— Dacă aş avea numai ceva de citit! Iau lumânarea (nu există curent electric) şi mă uit prin cameră. Dinspre tavan îmi zâmbesc chipuri de ghips. Deasupra căminului atârnă un blazon decolorat. Şi acolo…! Pe placa de marmoră a căminului văd o carte. Cine o fi uitat-o oare? Mă aşez în jilţ, pun lumânarea mai aproape şi citesc…

O carte ciudată! A fost scrisă desigur de un medic. Un medic care a luptat o viaţă întreagă împotriva morţii. Şi apoi şi-a revărsat pe aceste pagini toată mânia şi durerea la adresa morţii atotputernice. Aş vrea să râd de limbajul patetic. Dar nu reuşesc.

Astfel, citesc:

— Cu adevărat, cel căruia i se deschid ochii să-l vadă pe regele Moarte, poartă în sine o groază fără măsură şi fără sfârşit… El este adevăratul domnitor al tuturor celor vii. El are putere asupra tuturor… El se apropie încet de paturile din mătase sau din paie – îl dă la o parte pe bietul medic dimpreună cu injecţiile, flacoanele şi bandajele lui – un salt – apucă – oh, a biruit din nou…

Afară urlă vântul. Undeva în vechiul castel, ceva trosneşte sinistru. În gangul mare, porumbeii ciripesc în somn. Motanul negru

aleargă şi se-agită.

În duhul meu, îi văd pe cei care au locuit aici. A fost un împărat din Bayem. Acesta a petrecut aici multe zile vesele de vară. Mi se pare că aud viaţa agitată a unui anturaj mare: râsetele şi glumele doamnelor de la curte şi a pajilor. Slujitori care se grăbesc! Sfaturi serioase! Unde sunt toate? Nu mai există!

— O groapă neagră, o piatră de mormânt afundată.

Apoi a locuit aici fercheşul patron al unei fabrici. Fabrica lui de sticlă a adus de lucru şi pâine pentru oamenii din vale. A fost un du-te-vino de cumpărători şi de vânzători. Unde sunt ei? Fabrica de sticlă este demult ruine, în cimitirul tăcut creşte iarba. Şi patronul? A murit!

— Un mormânt! Iau din nou cartea. Tânărul medic s-a luptat de multe ori în zadar cu moartea. De aceea o urăşte:

— …o, tu groaznic stăpân al vieţii, nimic nu te opreşte

— Inevitabilule! De o mie de ori travestitule, care-i cocârjeşti pe oameni, care le întinzi capcane – ah, ce nume să mai inventez ca să-ţi arunc în obraz ura pe care o am împotriva ta? chicotitor viclean care te strecori pe neauzite

— Cum să te numesc corect, ca să-i avertizez împotriva ta pe prietenii mei orbi şi pe fraţii mei surzi? Şfichiuitorule! Trădător mincinos – tu – tu – niciun nume nu te denumeşte în totalitate, căci înmiită-ţi este faţa… tot ce are viaţă se îndreaptă spre tine – spre marele şi negrul punct final…

Şi acum urmează de fapt esenţialul. Căci următoarele propoziţii sunt scrise îngroşat în carte:

— La naiba! De ai fi numai un punct, un final, definitiv şi irevocabil… însă aşa, batjocura ta specială este că te îndoieşti tu însuţi de tine şi scheletul tău de oase sare singur sus din punct, transformându-se într-un semn de întrebare care rânjeşte: Şi apoi?…

Afară trosneşte ceva înfiorător. Furtuna a dezrădăcinat probabil un brad. Sar speriat în picioare. Nu! Este insuportabil!

Arunc cartea îngrozitoare înapoi pe cămin. Acolo, în colţ zace rucsacul meu. Cu mâinile tremurânde deschid buzunarul lateral. Acolo-mi ţin Noul Testament. Unde scrie despre moartea care a fost biruită? Exact! Aici, în Evanghelia după Ioan! Mă aşez şi citesc:

— Iisus le-a zis: Eu sunt învierea şi viaţa. Cine crede în Mine, chiar dacă ar muri, va trăi. Şi oricine trăieşte şi crede în Mine nu va

muri niciodată…»

Vântul urlă de parcă ar vrea să dea glas întregii deznădejdi din lume. Însă ca o fanfară veselă a biruinţei răsună cuvintele Domnului Iisus:

— Eu sunt învierea şi viaţa!

Focul din cămin arde trosnind şi-mi umple treptat camera cu o căldură plăcută. Acum este linişte în castel. Mie însă mi se pare că mă aflu pe un front de luptă care vuieşte: o confruntare între două lumi.

Cristos a-nviat şi râsetele de Paşte

Cu zeci de ani în urmă, când oamenii din Rusia veneau în ţări din Europa apuseană, ne spuneau tot mereu:

— Habar n-aveţi cum este o sărbătoare adevărată de Paşte. Ar trebui să petreceţi o dată Pastele în biserica rusă!

Alexandra Anterova povesteşte în una din cărţile ei despre această sărbătoare:

— Ce poate să fie mai frumos decât sărbătoarea Paş-telui în Rusia? Clopotele sună vesele, neobosite întreaga săptămână, căci în aceste zile, băieţilor le este îngăduit să tragă clopotele şi atunci vă puteţi imagina ce bucurie domneşte între băieţi! Totul chiuie, totul se bucură! Oamenii îşi fac cadou ouă roşii şi se sărută – conform tradiţiei – de trei ori pe obraji. Salutul este: Cristos a-nviat! Şi: Adevărat c-a-nviat! este răspunsul la salut.

Această bucurie a sărbătorii se simte în fiecare aspect al vieţii; timp de patruzeci de zile – până la înălţarea la cer – credincioşii nu îngenunchează în biserică, căci bucuria pentru învierea Domnului nu permite nicio manifestare de jale sau de implorare. Nici la înmormântări nu se cântă imnuri de jale, ci numai cântările de înviere, căci moartea este biruită!

Mi-a plăcut mult că oamenii se salută cu strigarea: Cristos a-nviat. Are mai mult sens „Bună ziua!”

De aceea mi s-a întipărit bine în minte salutul. Şi aşa se face că Cristos a-nviat au fost singurele cuvinte ruseşti pe care le-am învăţat în viaţa mea.

Într-o zi, am hotărât să le folosesc. A fost spre sfârşitul ultimului război, în timpul sărbătorii de Paşte a anului 1944, când mulţi prizonieri de război ruşi munceau în regiunea Ruhr. Sirenele au urlat. Toţi au luat-o la fugă spre adăposturile subpământene. Şi eu am pornit într-acolo şi am dat peste doi ruşi. Erau singuri. Paznicii lor se

ascunseseră probabil deja în beci.

Am înaintat spre cei doi şi le-am spus tare şi apăsat:

— Cristos a-nviat!

Atunci s-a întâmplat ceva ciudat: faţa unuia din ei a început de-a dreptul să strălucească. Nu mi-a fost dat să văd prea des o astfel de strălucire pe faţa unui om. Şi, parcă cutremurat, mi-a răspuns:

— Adevărat c-a-nviat!

Celălalt însă s-a înfuriat. A scuipat dispreţuitor pe pământ şi apoi a revărsat un potop de înjurături la adresa mea, pe care însă nu le-am înţeles. Dar expresia lui spunea clar care este părerea lui:

— Scutiţi-ne de cuvinte creştine, voi, cei care ne ţineţi prizonieri, care ne chinuiţi şi ne trataţi neomeneşte.

Nu am putut să-i răspund. Cunoştinţele mele de limba rusă se epuizaseră.

Am plecat mai departe adâncit în gânduri.

— Aşa va fi întotdeauna! m-am gândit. Unii nu mai pot să audă vestea bună despre învierea lui Iisus, pentru că le sună prea tare în urechi grijile, necazurile şi jalea – sau şi ispitele lumii. Ceilalţi însă se bucură. Şi cu cât este mai mare întunericul din jurul lor, „cu atât mai mult se bucură de această veste minunată.

Acest Paşte rusesc! Trebuie că a fost ceva deosebit legat de el. A existat un obicei foarte deosebit: în mijlocul slujbei religioase se dădea tonul la râsetele de Paşte. Se râdea puternic. Se râdea pentru că Iisus trăia de-acum. Se râdea de puterile biruite ale vinovăţiei, morţii, diavolului şi iadului. Se râdea pentru că biruinţa lui Iisus era atât de mare.

Ce sărbătoare minunată, bărbătească a învierii este aceasta: râsetele de Paşte!

În vremea groaznică a războiului, am petrecut odată mai mult timp împreună cu fratele meu. Ore întregi neam împărtăşit unul altuia grijile legate de bisericile noastre, de poporul nostru, de calea întunecată pe care mergea omenirea. Din cauza problemelor discutate, ne simţeam inima grea. Atunci, fratele meu a spus dintr-odată:

— Şi acum, râsetele de Paşte! Şi apoi am râs – da, am râs împreună cu cel care şade în cer pentru că Iisus Cristos a-nviat.

Spaimă şi zahăr

Ne-am trezit speriaţi în zorii zilei. Pe stradă zbierete, voci sălbatice de bărbaţi, câteva focuri de armă, paşi grăbiţi…

Au fost zile sălbatice atunci, în martie 1945. Războiul se sfârşise, de când americanii intraseră în ţinutul Rur. Dar războiul nu se sfârşise încă. A continuat sub o formă nouă şi ciudată:

În timpul războiului, în ţinutul Ruhr fuseseră aduşi mii de muncitori străini. Aceşti bieţi oameni, care fuseseră smulşi din patriile lor, trebuie să fi îndurat multe sub asuprirea stăpânilor lor duri. Nu este de mirare că au început apoi să se răzbune: jefuiau şi omorau. Odată, m-am dus cu bicicleta la o fermă ţărănească între Wupper-tal şi Essen, ca să-i fac o vizită unui bărbat cu care aveam o strânsă legătură de credinţă. Acolo am dat peste o jale mare. Peste noapte, muncitorii străini atacaseră gospodăria, îl împuşcaseră pe ţăran cu sânge rece şi apoi jefuiseră totul. Am văzut îngrozit urmele de sânge de pe perete – sângele fratelui meu.

În cele din urmă, când un muncitor străin a împuşcat o personalitate influentă, pentru că persoana nu a vrut să-i dea de bunăvoie ceasul, au intervenit soldaţii americani. Şi înfricoşaţi auzeam acum în fiecare noapte împuşcăturile.

Deci, atunci s-a întâmplat că am fost sculaţi în zorii zilei de o astfel de hărmălaie. Am alergat la fereastră. Acolo unde înainte a existat o stradă netedă, asfaltată, acum se vedeau numai craterele bombelor, unul lângă altul. De la ultimul atac aerian, strada noastră arăta ca un câmp arat, peste care treceau cărări mici, şerpuite, muiate de ploaie. Şi pe cărarea de sub fereastra noastră alergau bărbaţi. În spate cărau saci grei. În mod sigur jefuiseră unul din preţioasele depozite de alimente.

Dintr-o stradă lăturalnică au venit în fugă poliţişti-militari americani, cu pistoalele mitralieră în mână, gata să tragă.

Îngrozit, ultimul dintre bărbaţii care fugeau şi-a lăsat sacul să cadă la pământ. Sacul a plesnit. Şi – ce privelişte ciudată! – din el a început să curgă zahăr alb ca zăpada.

Totul a durat numai o clipă. Doi soldaţi au luat sacul din drum. Ceilalţi şi-au continuat goana după fugari. De departe am auzit strigăte şi împuşcături.

Şi atunci – nu mi-a venit să-mi cred ochilor – pe scenă a apărut o mogâldeaţă, o fetiţă. Picioruşele ei goale li-păiau vesele prin noroiul ud. Într-o mână avea o linguriţă, în cealaltă un castronaş. Fără să-i pese de agitaţia şi frica din jur, a îngenuncheat şi a început să adune grăbită grămăjoara de zahăr.

Abia atunci am recunoscut-o – era fiica mea cea mică. S-a întors radioasă cu mica ei pradă. Zahărul era ceva ce nu mai mâncaserăm de săptămâni în şir.

În Biblie, se descrie undeva o mare bucurie, prin cuvintele:

Mă bucur, ca unul care primeşte o pradă mare.

Ei bine, exact aşa s-a bucurat micuţa noastră.

Ce-i drept, zahărul a fost nespus de murdar, plin de noroi. Însă, cu ajutorul mamei, copilul a reuşit totuşi până la urmă să facă nişte bomboane ciudate. Şi toată casa s-a bucurat de ele.

Pe mine m-au mişcat însă cuvintele lui Iisus: Dacă nu vă veţi face ca nişte copilaşi… în timp ce noi, cei mari, am simţit numai frică, teamă, spaimă şi mânie, micuţa a văzut că Tatăl ceresc i-a oferit o bucurie. Şi a trebuit să meditez: dacă am privi numai întotdeauna cu ochii cei buni, ca să vedem chiar şi în cele mai negre împrejurări o mică grămăjoară de zahăr.

Ecoul

Duminica, atunci când spun Amin de la amvon, nu înseamnă că mi-am încheiat predica; căci de câţiva ani, o editură a început să-mi publice predicile. Şi uite aşa, în fiecare săptămână, câteva zeci de mii de exemplare se răspândesc prin ţară.

M-am gândit adesea care o fi oare soarta acestor predici tipărite. Găsesc ele oare urechi şi inimi deschise? Sunt ele oare citite? Sunt oare înţelese? Uneori, mă simt ca un om care strigă tare. Şi apoi aşteaptă să vadă dacă vine de undeva vreun ecou.

Într-o zi, am auzit un astfel de ecou: relatarea mişcătoare a unui bărbat, care citea regulat aceste predici. În după-amiaza zilei de Paşte a stat aplecat deasupra unei predici. Ea trata subiectul minunat despre cei şapte ucenici, care se întorceau la mal după o zi în care nu prinseseră nimic. Atunci, în zorii zilei, au văzut pe mal un bărbat. Acesta a strigat la ei. Şi, dintr-odată, tânărul Ioan a scos un ţipăt:

— Este Domnul!

Într-adevăr! A fost însuşi Iisus cel înviat, care şi-a căutat aici ucenicii descurajaţi.

Această predică l-a impresionat profund pe om. A pus foaia în portmoneu şi a plecat spre spital, să facă o vizită unui prieten aflat în grea suferinţă.

L-a găsit pe prietenul lui foarte descurajat şi deprimat. Aşa că i-a propus:

— Vreau să-ţi citesc o predică.

A scos predica tipărită din buzunar şi a început să i-o citească bietului lui prieten.

Acesta a primit mesajul de Paşte aşa cum primeşte pământul uscat ploaia. Şi când s-au despărţit, bolnavul l-a rugat:

— Lasă-mi, te rog, predica. Vreau s-o mai citesc o dată în linişte.

— Cu plăcere! a spus omul. Şi a pus predica pe noptieră. Titlul era scris cu litere groase: Este Domnul!

Câteva ore mai târziu. Uşa camerei de spital se deschide încet. Este ora la care vine de obicei soţia bolnavului să-şi viziteze soţul. Intră în cameră cu un salut vesel. Dar i se pare ciudat modul în care zace soţul ei nemişcat pe pat. Nu-i răspunde la salut. Aleargă spre pat. Îşi strigă soţul. Nu-i răspunde.

Îl prinde de mână. Este rece ca gheaţa. Bolnavul a trecut liniştit în viaţa veşnică.

Femeia vrea să strige disperată şi speriată. Atunci, privirea îi cade pe foaia de pe noptieră. Mare şi clar, îi sare în ochi titlul: Este Domnul!

Domnul! Cel viu! Pricepe cutremurată: Nu sunt singură aici, cu soţul meu iubit. A mai venit un al treilea. Este Domnul!

Cade în genunchi şi se roagă în tăcere la Cel care a biruit moartea şi care-i alină pe cei disperaţi.

Prin rugăciune, inima ei se linişteşte şi este mângâiată. Se ridică şi cheamă asistenta…

Şi aş mai vrea să vă relatez despre încă un ecou ciudat, într-o zi, poştaşul mi-a adus o scrisoare. Nu-l cunoşteam pe expeditor. Am început să citesc scrisoarea puţin plictisit. Dar apoi am sărit în sus. Ceea ce era scris în scrisoare – da, a fost pur şi simplu nemaiauzit!

Scrisoarea fusese scrisă de zeţarul tipografiei în care se tipăreau atunci predicile.

— Dar mai întâi trebuie să vă explic: au fost vremurile tulburi de după război, dinainte de aşa-numita reformă monetară. Pentru editură, a fost foarte greu să obţină hârtia necesară. Şi dacă reuşeau să facă rost de hârtie, atunci era şi mai greu să găsească o tipografie care să preia lucrarea. Aşa se face că editura a ajuns până la urmă să lucreze cu o mică tipografie care avea numai doi angajaţi. Unul punea literele şi celălalt acţiona tiparniţa.

Deci, mie mi-a scris zeţarul. Mi-a relatat pe larg, că s-a întors din

războiu un om complet distrus şi fără credinţă.

— Ne-au prostit într-un aşa hal! şi-a spus el. Acum nu mai vreau să cred nimic, decât numai faptul că un kilogram de carne de vită face o supă bună.

Nu este de mirare că s-a enervat peste măsură că trebuia să pună acum în fiecare săptămână literele unei predici. Tocmai el! O predică!

A descris foarte pe larg cum s-a enervat săptămână de săptămână de prostia asta fără niciun sens. Da, l-a ros de-a dreptul faptul că a fost condamnat acum să ajute la răspândirea unei asemenea prostii.

Ca să-şi descarce nervii, a făcut deliberat cele mai caraghioase greşeli de tipar. A scris toate acestea foarte pe larg în scrisoarea lui.

În cele din urmă, a fost atât de evident, că greşelile de tipar sunt deliberate, încât s-a aşteptat în fiecare zi să izbucnească scandalul. I-a fost foarte clar, că editura nu va permite acest lucru; căci, deoarece predicile nu puteau fi tipărite aşa, editura trebuia tot mereu să facă corecturi şi să trimită textul corectat înapoi la tipografie.

Zeţarul a devenit tot mai obraznic cu ridiculizările lui. Dar nu s-a întâmplat nimic. Omul care citea corecturile a dat dovadă de o asemenea răbdare, încât, în cele din urmă, zeţarul nostru a început totuşi să se ruşineze.

Şi după ce s-a ruşinat destul, s-a gândit că poate este totuşi ceva de capul acestui mesaj.

În scrisoare mi-a descris apoi cum a început din ziua aceea să citească predicile cu curiozitate, nu cu ură. Şi prin aceasta, Duhul Sfânt al lui Dumnezeu s-a atins de inima lui.

În încheierea scrisorii mi-a scris:

Acum cred din inimă în acest Domn Iisus pe care-L propovăduiţi dumneavoastră. Şi mă bucur în fiecare săptămână de predica nouă. Da, mă bucur, că mi se permite să ajut la propovăduirea acestui mesaj minunat despre dragostea lui Dumnezeu, care a venit la noi în Iisus Cristos.

După ce am citit această scrisoare minunată, m-am dus în biroul meu liniştit şi i-am mulţumit lui Dumnezeu, pentru că mai este valabil şi azi, ceea ce a spus El prin profetul Ieremia: Nu este Cuvântul Meu ca un ciocan care sfărâmă stâncile?!

O vizită ciudată

Inima mi-a bătut puternic când m-am aflat în faţa casei simple de lemn din Oslo. Nu se deosebeşte prin nimic de casele de lemn vopsite colorat pe care le întâlneşti la tot pasul în Norvegia.

Dar această casă înseamnă pentru mine ceva deosebit. Aici locuieşte episcopul Berggrav. Cât de des i-am auzit numele! Când Hitler a ocupat Norvegia, acest bărbat a fost un martor neînfricat al adevărului şi a ajuns în cele din urmă în închisoare. Este o minune, că a scăpat de execuţie.

Şi când s-a terminat războiul, s-a dovedit a fi un adevărat frate pentru creştinii din Germania. Însă el este cunoscut ca una din personalităţile de frunte ale creştinismului nu numai în poporul nostru, ci şi în întreaga lume.

Este deci de înţeles că sunt emoţionat şi că ezit o clipă, înainte de a apăsa butonul soneriei.

Însoţitorul meu şi cu mine suntem întâmpinaţi de un tânăr student, care ne conduce în camera de studiu. Se vede imediat: aici lucrează un spirit năvalnic şi universal. Munţi de scrieri, cărţi şi manuscrise acoperă fiecare suprafaţă posibilă. Jilţul impunător din spatele biroului este de-a dreptul zidit între aceste mărturii ale unei munci spirituale nemaiîntâlnite.

Şi apoi, privirea îmi cade pe uriaşul tablou care atârnă deasupra jilţului de la birou. Recunosc imediat bustul marcant care este reprezentat aici. Căci o fotocopie a acestui bust atârnă de mult în camera mea de studiu din Essen. Este bustul lui Hans Nielsen Hauge, predicatorul laic, prin care Dumnezeu a făcut o trezire profundă în poporul norvegian.

Bustul predicatorului laic, a celui prin care Dumnezeu a făcut trezirea, deasupra biroului episcopului luteran! Acest lucru este de-a dreptul o platformă-program pentru biserica din Norvegia.

Aceste gânduri îmi umplu aşteptarea. Acuşi trebuie să vină. Aştept o apariţie maiestuoasă, episcopală. Dar iată, în cameră intră încet un bărbat mic într-un costum gălbui. Într-o mână duce o tavă cu cafea, în cealaltă ţine o pipă cum nu am mai văzut în viaţa mea. Arată, de parcă ar fi cioplit-o un pădurar cu toporul.

Mă gândesc că trebuie să fie un slujitor. Dar acest bărbat vine spre mine, îmi întinde tăcut mâna, îmi indică în tăcere un fotoliu, îmi toarnă cafea şi îmi întinde tăcut ceaşca.

Acesta este deci episcopul Berggrav! Mă priveşte în tăcere. Simt

că-mi ard urechile. Ce să spun acum? îi explic simplu:

— Am vrut să vă privesc numai o dată, domnule episcop. Sunt atât de curios.

El râde şi-mi spune:

— Asta este o curiozitate bună.

— Ştiu, îi explic, că poziţia mea în faţa dumneavoastră nu este bună. Sunt german. Şi dumneavoastră şi poporul dumneavoastră aţi suferit multe nedreptăţi prin invazia şi ocuparea Norvegiei de către armatele germane.

— Ştim să facem deosebirea între germani şi nazişti, mârâie el.

— Nu! spun eu. Şi eu am partea mea de vină. Dacă m-aş fi opus cum trebuie la aceste nedreptăţi, nu aş mai fi în viaţă. Nu mă pot separa: vina poporului meu este vina mea.

— Este bine că spuneţi acest lucru, spune el grav. Nu demult am fost într-un hotel german. Când chelnerul a observat că sunt norvegian, a început să-mi spună pun de entuziasm: în timpul războiului am fost în Norvegia. Este o ţară frumoasă!

— Atunci m-am sculat şi m-am aşezat la altă masă. A fost, de parcă un hoţ mi-ar fi spus: Oh, vă cunosc casa. Am dat o spargere odată la dumneavoastră. Este o locuinţă foarte drăguţă!

— Cred că germanii nu ştiu nici până în ziua de azi cât rău au făcut în timpul războiului…

Face o pauză. îl simt, că vrea să spună ceva şi că nu este totuşi foarte sigur, dacă să spună sau nu. În mod sigur, în inima lui se dă o luptă între nişte realităţi brutale şi dragostea gingaşă, care nu vrea să rănească. Apoi îşi face curaj.

— Vreau să vă spun de ce am adus personal cafeaua. Femeia care îmi face gospodăria cu loialitate de mulţi ani mi-a spus deschis: Dacă aveţi un musafir german, să duceţi singur tava cu cafea. Eu nu pot. Ridic speriat privirea. Şi el continuă:

— Îmi pare rău că creştinismul acestei fete nu este mai puternic. Dar – este de-nţeles. Când am fost arestat, nu li s-au făcut necazuri numai angajaţilor mei, ci şi rudelor lor. Femeia care îmi face gospodăria provine dintr-o mică gospodărie ţărănească din nord, de la graniţa cu Finlanda. Într-o zi, SS-iştii au năvălit acolo, au ars gospodăria, au tăiat animalele şi i-au alungat pe oameni în pădure…

A tăcut. Mie mi-au dat lacrimile când mi-am imaginat groaznica tragedie din pădurile singuratice. Am înţeles că fata nu putea să-i

servească unui german cafeaua. Şi m-am speriat, cât de repede s-a descotorosit şi cât de repede a uitat poporul meu aceste lucruri.

Apoi, episcopul m-a prins de braţ cu un gest nespus de gingaş:

— Îi voi povesti fetei despre dumneavoastră.

Acum, nu-mi pierd speranţa că tristeţea mea poate să o ajute pe o biată fată norvegiană – să ierte.

Geanta pierdută

Domnul Iisus a spus odată o pildă despre un ban pierdut.

Dacă ar umbla azi pe pământ, poate că ar povesti o pildă despre geanta mea pierdută. Această geantă a fost dintr-o piele bună, maro. Şi în geantă s-au aflat toate lucrurile care trebuia să le am la mână în timpul călătoriei: paşaportul şi celelalte acte, aparatul electric de ras şi, mai ales, manuscrisurile prelegerilor mele.

Geanta mi-am pierdut-o în oraşul norvegian Sta-vanger – mai exact: în portbagajul unui mare autoturism marca Chrysler, taxiul pe care l-am luat de pe străzile Stavangerului.

Stavanger este un oraş fascinant. Când vaporul nostru a ancorat în port, am fost de-a dreptul entuziasmat. Cu toate acestea, nu am avut prea mult timp să admir panorama frumoasă a oraşului. Căci pe chei s-au aflat tot felul de oameni care voiau să mă salute. Mă aflam într-un turneu de prelegeri în şaisprezece oraşe norvegiene. În fiecare zi am călătorit spre un alt oraş. Treptat am început să am impresia că am nimerit într-un vârtej, din care nici eu nu mai ştiu cum să ies.

Un tânăr a pus mâna pe bagajele mele: valiza şi geanta cu pricina. Tot alaiul s-a îmbarcat în maşinile care ne stăteau la dispoziţie. Şi apoi ne-am reîntâlnit într-o vilă superbă, cu privirea spre mare.

Aici ne-a aşteptat micul dejun. S-au ţinut scurte discursuri. Şi înainte să fi putut să mă satur ca lumea, cineva a spus:

— Acum trebuie să le vorbiţi elevilor din clasele mari din licee. Se strâng cu toţii în catedrală.

— Duceţi-vă! mi-a spus un student. Urcaţi în maşină! Vă încarc bagajele în portbagaj.

Şi apoi a urmat drumul cu maşina prin Stavanger. Plouă cu găleata. Iată – minunata catedrală!

— Intraţi repede în catedrală! mă îndeamnă studentul. Am întârziat deja cu cinci minute! Elevii aşteaptă deja. Vă aduc bagajul şi îl las în sacristie!

Fug prin ploaie în coridor. Mă salută directorul unei şcoli. Pe

locul corului se află mulţi elevi norvegieni. Toţi au învăţat limba germană. Şi dacă vorbesc foarte simplu şi foarte rar, mă înţeleg şi fără traducător. Aşa că dragul meu prieten, însoţitor, traducător şi manager al întregii călătorii, Nils Seim poate să se odihnească puţin liniştit.

Reuşesc destul de repede să stabilesc o relaţie cu aceşti tineri. Suntem cu toţii de acord, că tineretul Europei caută o realitate stabilă şi credibilă. Şi apoi, li-L mărturisesc pe Domnul Iisus, care a spus: Eu sunt Calea, Adevărul şi Viaţa.

Adunarea ia sfârşit. Cu toate acestea, mai durează destul de mult până pleacă toţi. Sunt înghesuit din toate părţile şi bombardat cu întrebări.

În sfârşit, a plecat şi ultimul. Epuizat, mă retrag în birou.

— Aşa! spune Nils Seim. Acum mergem puţin la hotel. Şi apoi suntem invitaţi la masă la unul din profesori.

Mie însă nu-mi vine să-mi cred ochilor:

— Unde-mi este geanta?

Valiza este aici. Dar geanta! Unde este geanta?! Nu cumva studentul nu a scos-o din maşină? Nils Seim dă din umeri.

— El a vrut să se ocupe de bagaje.

— Unde este buclucaşul?

— Nu ştiu. A plecat.

Iată-mă acum: în ţară străină, fără paşaport. Şi fără manuscrisurile prelegerilor mele. Îmi trec mâna peste faţă: ar trebui să mă bărbieresc. Dar aparatul a dispărut odată cu geanta.

Nils Seim a plecat. Mă aşez disperat în banca uneia din cele mai frumoase şi renumite catedrale. Dar frumuseţea ei mă lasă rece. Sunt terminat. Cu ochii minţii, mă văd în aeroportul din Oslo – fără paşaport! îmi vine să plâng.

În sfârşit – după mult timp – apare Nils Seim.

— Aşa! spune el. Acum mergem să mâncăm.

— Şi geanta mea! întreb necăjit.

— O să apară şi geanta! spune el liniştitor. În timp ce mergem cu maşina, îmi povesteşte:

— În mod sigur, studentul a uitat geanta în portbagajul taxiului nostru. L-am sunat pe şeful poliţiei şi l-am rugat să-i mobilizeze pe toţi patronii staţiilor de taximetre. Ştia deja de prelegerea dumneavoastră şi s-a oferit bucuros să ne ajute.

Ne aflăm într-o casă norvegiană ospitalieră, la masă.

— Nu vă faceţi griji, îmi spune gazda. În Stavanger nu se fură.

— Chiar nu se fură? întreb mirat.

— Puteţi să fiţi sigur de aceasta, îmi răspunde el. Sărmană Germanie! mă gândesc. Aşa ceva nu aş afirma despre niciun oraş german.

Suntem gata de plecare. Gazda a chemat un taxi. Când şoferul aude că vorbesc germana, mă întreabă:

— Dumneavoastră sunteţi domnul care şi-a pierdut geanta?

Sunt mirat:

— De unde ştiţi? El râde:

— Nu există în Stavanger un şofer de taxi, care să nu vă fi căutat geanta. Dar s-a găsit. Necazul a fost, că tocmai şoferul, care avea fără să ştie geanta dumneavoastră în portbagaj, a intrat imediat după ce v-a dus pe dumneavoastră într-un atelier auto. Aşa că timp de două ore nu a putut fi controlat. Dar acum au dat de el. Şi probabil că vi-a dus deja geanta la hotel.

Într-adevăr: portarul îmi iese înainte:

— Iată geanta pierdută.

Am strigat de bucurie. Şi acum sunt de părere, că, dacă Domnul Iisus ar umbla azi pe pământ, ar povesti astfel pilda din Luca 15 – pilda despre banul pierdut:

Sau care pastor, dacă-şi pierde geanta cu documente importante, nu dă tot Stavangerul peste cap, până o găseşte? După ce a găsit-o, îl cheamă pe Nils Seim şi pe toţi prietenii lui şi zice: Bucuraţi-vă împreună cu mine, căci am găsit geanta, pe care o pierdusem.

— Tot aşa, vă spun că este bucurie înaintea îngerilor lui Dumnezeu pentru un singur păcătos care se pocăieşte.

Mângâietorul

Sărmana femeie! Lacrimile i se rostogoleau într-una pe faţă. Se vedea pe ea că suferă nespus de mult…

— Nu l-aţi cunoscut pe soţul meu. Dar trebuie să vă povestesc despre el. Oh, cât de fericiţi am fost împreună! Stelele de pe cer le-ar fi cules pentru mine, dacă l-aş fi rugat s-o facă. Uitaţi-vă, aici este fotografia lui! A fost făcută când am fost împreună la Bad Eilsen…

Nu! Femeia nu era isterică. Aici era vorba cu adevărat de o durere nevindecată, mortală. Sărmana femeie!

Mi-a povestit. Şi eu am tăcut.

Dintr-odată, s-a întrerupt. Faţa brăzdată de lacrimi m-a privit disperată:

— Daţi-mi măcar o mângâiere! Eu am tăcut.

— Nu vreţi să-mi daţi o mângâiere?

— Eu – nu pot!

— Dar sunteţi preot. Trebuie să ştiţi o mângâiere!

— Când o inimă este cu adevărat rănită, nu poate să o mângâie niciun om de pe suprafaţa pământului.

Şi-a prins faţa în mâini. Printre degete am văzut cum i se preling lacrimile. Apoi a izbucnit:

— Este îngrozitor!

— Da, este îngrozitor! am confirmat eu. Vedeţi dumneavoastră, când mi-a murit cel de-al doilea fiu, am simţit o durere, care îmi permite să vă înţeleg durerea. Şi atunci au venit mulţi oameni şi mi-au spus aşa-numite cuvinte de mângâiere. Şi am descoperit speriat: Cuvintele nici măcar nu ajungeau până la rana inimii mele. Ea continua să sângereze nevindecată.

— Exact aşa este! a spus ea printre lacrimi. Şi ce aţi făcut atunci?

— Da, într-o zi mi-am deschis Biblia şi am dat peste versetul care spune: Iisus a spus: Vă dau pacea Mea. Atunci parcă mi-au căzut nişte solzi de pe ochi: există Unul, care poate să mângâie cu adevărat. Este Domnul Iisus. El trăieşte. Şi atunci am căzut pur şi simplu în genunchi şi am spus: Doamne Iisuse! Nu înţeleg şi nici nu vreau să înţeleg de ce a venit peste mine această suferinţă. Dar tu îmi vezi durerea îngrozitoare. Şi acum, Te rog să-ţi împlineşti Cuvântul şi să pui pacea Ta peste rana mea sângerândă.

— Şi?? m-a întrebat ea cu răsuflarea tăiată.

— A făcut ce l-am cerut! El nu minte.

— Dar ce să fac eu? pe faţa ei se poate vedea că întrezăreşte în depărtare o lumină.

— Faceţi exact la fel! Până acum, aţi trăit fără Domnul Iisus. Acum, nu mai puteţi să trăiţi aşa. Acum trebuie să-L căutaţi, să-L chemaţi şi să-L găsiţi sau – să disperaţi.

— Credeţi cu adevărat că poate să mângâie?

— Dragă doamnă! Ştiu acest lucru. L-am experimentat pe pielea mea. Acum, El vă aşteaptă pe dumneavoastră…

Talerul este suficient de greu

Am închis încet uşa în urma mea.

Asistenta mi-a ieşit înainte pe coridorul luminat.

— Curând se va sfârşi, a şoptit încet.

În timp ce am mers mai departe, cu gândul am mai zăbovit încă în camera liniştită de spital. Acolo zăcea acea femeie minunată, care, medic fiind, a trăit o viaţă dedicată altora.

— Domnule preot, mi-a spus, este foarte, foarte greu, să zaci aici neajutorat.

— Aveţi dureri?

— Şi asta! Dar – nu asta este ceea ce mă chiuie. Vedeţi dumneavoastră… – şi lacrimile au început dintr-odată să se rostogolească pe faţa inteligentă – după toată agitaţia din viaţa mea, am acum atâta timp să mă gândesc la ea. Şi acum îmi dau seama cât de multe lucruri am făcut pe dos, cât de multe am lăsat nefăcute. Oh, voi păşi înaintea lui Dumnezeu cu mâinile goale. Vedeţi dumneavoastră, acesta este un cântar. Pe unul din talere se află greutatea a ceea ce a aşteptat Dumnezeu de la mine, atunci când mi-a dat viaţă. Şi pe celălalt taler se află ceea ce am făcut.

Şi acest taler este atât de uşor – se ridică în sus – nu este nimic pe el…

A încercat tot mereu să-şi şteargă lacrimile. Dar ele se rostogoleau mereu noi pe faţa ei cutremurată.

Şi apoi – da, pot să vă spun numai aşa cum a fost – am avut ceva, ca o viziune: mi-am văzut propriul meu cântar în mâna lui Dumnezeu. Şi – o, ce groaznic! – arăta exact ca al ei. Talerul cântarului, în care se afla greutatea, s-a lăsat mult în jos: aşa şi-a imaginat Dumnezeu viaţa mea. Şi mai era celălalt taler. Pe ekse afla ceea ce s-a ales din viaţa mea. Da, acest taler a fost prea uşor.

Aşa am stat atunci lângă acel pat de spital. Am fost doi oameni speriaţi.

Am apucat mecanic Noul Testament de pe noptieră. Şi privirea mi-a căzut pe versetul din Romani 4: 5: Celui care nu lucrează, ci crede în Cel care socoteşte pe păcătos neprihănit, credinţa pe care o are el îi este socotită ca neprihănire.

Atunci m-am luminat.

— Dragă doamnă doctor! am strigat. Haideţi să punem în talerele noastre goale meritul minunat al Mântuitorului nostru, Iisus Cristos! Asta este suficient! Cu aceasta, talerul coboară în jos.

I-am citit de câteva ori versetul – adânc emoţionat.

Şi apoi – da, apoi ne-am împreunat mâinile şi l-am mulţumit Fiului lui Dumnezeu, Omului de pe Golgota că-i mântuieşte pe păcătoşi şi că-i îndreptăţeşte pe cei falimentari înaintea lui Dumnezeu – şi pentru că putem să credem în El.

Dumnezeu ne întreabă de fratele nostru

Există întâmplări, pe care cel mai bine le păstrezi pentru tine, pentru a le face să rodească pentru propria ta viaţă. Însă alte întâmplări am vrea mai degrabă să le trâmbiţăm în lumea largă. Aşa îmi vine şi mie să fac acum. Şi probabil este bine, să aştern aici pe hârtie o întâmplare.

Am avut o zi plină. A trebuit să fiu tot timpul cu un ochi la ceas, ca să le termin pe toate.

Când am ieşit grăbit din birou, ca să fac o vizită urgentă la un bolnav, am întâlnit pe coridor un bărbat tânăr. Spun grăbit Bună ziua! şi dau să merg mai departe. Atunci mă priveşte atât de ciudat, încât mă opresc şi-l întreb:

— Pe mine mă căutaţi?

Da, abia acum văd, pe cine am în faţa mea. Este un tânăr miner, din ţara Şvabilor, care lucrează în subteran, în urmă cu un an a venit la mine pentru prima dată, cu mari probleme sufleteşti. Este unul din acele evenimente, pe care mintea nu le înţelege niciodată, atunci când fără să existe intervenţia vreunui om – un bărbat tânăr şi puternic este mişcat dintr-odată de Duhul lui Dumnezeu, îşi vede viaţa păcătoasă în lumina lui Dumnezeu, i se face frică de iad şi caută necăjit un om, care să-i dea răspunsul la întrebarea:

— Ce trebuie să fac, ca să fiu mântuit?

Aşa a venit atunci la mine. Şi am putut să-i ofer cel mai scump ajutor, pe care poate să-l dea un om altui om: l-am condus la Iisus, Mântuitorul păcătoşilor: Iată, acesta este Mielul lui Dumnezeu, care ridică păcatul lumii.

De atunci nu am mai vorbit cu el. Numai la serviciul religios îl vedeam des.

Şi am auzit despre el. Mi s-a relatat că ar exercita o influenţă puternică şi binecuvântată asupra camarazilor care locuiesc împreună cu el în căminul de nefamilişti.

Iar acum se află neajutorat în faţa mea.

— Pe mine mă căutaţi? îl mai întreb încă o dată.

— Mi-ar fi plăcut să stau de vorbă cu dumneavoastră, îmi

răspunde ezitând. Dar văd că nu aveţi timp.

— Ba da, ba da, îi răspund repede. Urcaţi numai în maşină. Trebuie să mă duc în celălalt capăt al oraşului. Putem să discutăm pe drum.

Şi apoi am plecat împreună. În timp ce conduc maşina prin traficul intens, îmi relatează că a început cu câţiva tineri un cerc biblic în căminul în care locuieşte. Acum au ajuns la un pasaj greu din Evanghelia după Ioan. Trebuie să i-l explic.

Acum suntem pe o stradă dreaptă. Condusul nu îmi mai solicită atâta atenţie. Aşa că pot să-i comentez acest minunat pasaj biblic. Faţa lui începe efectiv să strălucească pe măsură ce-l înţelege.

Între timp, am ajuns la locuinţa bolnavului meu. îl vizitez. Când ies din casă, mă vede o cunoştinţă şi mă roagă să o iau şi pe ea cu maşina până în oraş.

Aceasta mă împiedică să mai am încă o discuţie pe teme spirituale cu tânărul meu prieten. Dar în timpul drumului, observ că mai are ceva pe suflet. Şi după ce femeia coboară din maşină, îl rog:

— Spuneţi-mi acum ce vă apasă.

Cotesc într-o stradă lăturalnică liniştită şi parchez maşina.

Începe să vorbească agitat. Este ca o explozie. Cuvintele ţâşnesc dintr-o cutremurare profundă, aproape incoerente:

— Azi dimineaţă au murit doi mineri la noi în mină. Au fost pur şi simplu striviţi de piatra surpată. Şi pe unul din ei l-am cunoscut. A lucrat cu mine un timp. Adesea şi-a bătut joc de Dumnezeu. Şi ştia tot felul de bancuri despre popi. Atunci am tăcut mereu; căci m-am gândit că tot nu pot să-i explic Evanghelia. Şi m-am temut că se va mânia dacă aş spune ceva despre Dumnezeu… Şi acum – observ că vocea tânărului meu prieten tremură – Acum… el… este – în veşnicie… şi… stă înaintea… lui Dumnezeu! Şi eu… nu l-am avertizat. Şi nu i-am spus cum poate să fie mântuit! Sunt vinovat pentru viaţa lui!

— Apoi se lasă o tăcere lungă. Ce aş putea să spun? El cunoaşte crucea lui Iisus, unde se poate lăsa vinovăţia. Dar aceasta mai târziu. Acum este ceasul judecăţii, când Domnul nostru îi arată lui – şi mie, da, îmi arată şi mie, cum pot să se facă vinovaţi într-un mod foarte deosebit tocmai copiii lui Dumnezeu faţă de fraţii lor. Acum ni se întâmplă ca lui Iov, care a spus: Dacă ar dori (Dumnezeu) să se certe cu el (omul), din o mie de lucruri n-ar putea să răspundă la unul singur.

Bivoli şi porci închisorile nu îmi sunt necunoscute. Le-am vizitat

nu numai ca deţinut, ci şi ca om liber.

Aşa am petrecut o săptămână într-o mare închisoare, pentru a vesti acolo Evanghelia. Un auditoriu format din bărbaţi! Cât se mai chinuie pastorii noştri cu serile lor pentru bărbaţi, la care apar numai cincisprezece sau douăzeci de bătrâni! Aici, în închisoare este altfel: aici stau cu sutele, bătrâni şi tineri.

Îmi amintesc atunci mereu de istoria despre acel bărbat, care i-a spus unei femei, batjocoritor:

— Nu, la biserică nu mă duc. Acolo sunt numai muieri!

Femeia i-a dat imediat replica:

— Atunci trebuie să vă duceţi la închisoare. Acolo bărbaţii sunt într-un număr considerabil.

În timpul săptămânii pe care am petrecut-o propovăduind în închisoare, am trăit ceva minunat. Într-o zi, a venit un vorbitor creştin renumit şi a ţinut o prelegere. El a prezentat aproximativ următoarele:

— Vin tocmai din nordul Africii. Acolo trăiesc mahomedani. Şi acolo am auzit o legendă islamică: Mohamed a vrut să pocăiască toate animalele. Şi aproape a reuşit. Numai două animale nu puteau fi pocăite: bivolii şi porcii.

Şi apoi, vorbitorul a continuat:

— Da, aşa este! Bivolii şi porcii nu pot fi mântuiţi. Apoi, a comentat legenda: după părerea lui, bivolii sunt ateii needucabili, care mai vin încă şi azi cu vechile prostii: Ştiinţa a demonstrat că nu există Dumnezeu! în timp ce fizica atomică modernă a părăsit de mult timp această poziţie şi i s-a alăturat lui Max Planck, care a spus: Pentru teologie, Dumnezeu este la începutul cunoaşterii; pentru noi, oamenii de ştiinţă, la sfârşitul cunoaşterii.

Vorbitorul s-a ocupat apoi mai pe larg de porci. În ochii lui, aceştia îi reprezentau pe oamenii care încalcă poruncile lui Dumnezeu în domeniul sexual.

— Nu există niciun drum de la bordel la altar! a strigat el în sala plină de bărbaţi, în care se lăsase tăcerea.

Adunarea a luat sfârşit. Conduşi şi păziţi de paznici, deţinuţii au ieşit pe rând din bănci.

Şi atunci am trăit primul lucru ciudat. Directorul închisorii şi-a luat rămas bun de la renumitul vorbitor, i-a mulţumit şi apoi a adăugat – aproape cutremurat – întrebarea:

— În plus – nu vă înţeleg întru totul. Şi eu citesc Noul

Testament. Şi în Testamentul meu se relatează că Iisus a venit ca să-i mântuiască pe păcătoşi. Aceasta înseamnă: bivolii şi porcii! Am înţeles întotdeauna, că tocmai aceasta este ideea principală a Evangheliei, că bivolii şi porcii pot fi mântuiţi.

Renumitul vorbitor a dat din mână:

— Da, ar trebui să stăm odată de vorbă despre aceasta. Dar, din păcate, pentru mine este acum prea târziu. Trebuie să plec.

Şi a plecat.

M-am uitat la directorul închisorii şi am căzut pe gânduri. Eram încă foarte tulburat de imensa putere de convingere, de plasticitatea limbajului, de modul în care le captase atenţia bărbaţilor, încât nu mi-aş fi permis nicio critică la adresa vorbitorului. Dar – nu avea oare directorul dreptate?

Am plecat adâncit în gânduri, lăsându-mă condus prin sălile de lucru ale marii închisori. Şi atunci mi s-a întâmplat al doilea lucru ciudat. Am intrat într-o sală, în care mulţi bărbaţi stăteau la maşini de cusut şi coseau ceva.

Supraveghetorul a venit spre mine:

— Acolo, în spate, este un deţinut, care ar dori mult să vorbească cu dumneavoastră. Poate că puteţi să staţi chiar acum de vorbă cu el.

— Cu plăcere!

Şi m-am dus în colţul în care se afla bărbatul de aproximativ 40 de ani, în faţa unei maşini de cusut. Când m-a văzut, a oprit maşina şi m-a întrebat:

— Aţi auzit discursul?

— Da!

— Ce părere aveţi?

— Ei bine, omul ştie să vorbească. Faţă de el, eu sunt numai un băieţaş care se bâlbâie, am spus râzând.

Atunci a făcut obosit un semn cu mâna, în timp ce pe faţa lui s-a aşternut o mare tristeţe. Şi a spus încet:

— Dacă aşa stau lucrurile, atunci nu mai avem nicio şansă.

Am tresărit:

— Vreţi să spuneţi, că faceţi parte dintre bivoli şi porci?

Atunci a sărit de pe scaun, s-a uitat ţintă la mine şi m-a întrebat foarte apăsat:

— Dumneavoastră nu? Tăcere lungă. Apoi îi răspund:

— Ba da! Şi eu.

— Atunci nici dumneavoastră nu aveţi nicio şansă! a spus obosit şi s-a aşezat din nou pe scaun.

În clipa aceea mi s-a părut că-l văd în faţa mea pe Omul de pe Golgota, despre care este scris: Pedeapsa, care ne dă nouă pacea, a căzut asupra Lui.

— Omule! am strigat. Lăsaţi-mă să continui prelegerea de mai-nainte. Vorbitorul s-a grăbit atât de tare, încât nu a mai apucat să spună cel mai important lucru. Ascultaţi! Aşa stau lucrurile cu noi: noi, bivolii şi porcii, nu mai avem nicio şansă. Însă Dumnezeu a găsit o cale pentru noi. L-a dat pe Fiul Lui. El a luat asupra Lui toată vina noastră, pentru ca noi, bivolii şi porcii, să putem fi mântuiţi. El sparge lanţurile şi ne face oameni liberi, eliberaţi!

În timp ce m-am străduit să-i vestesc Evanghelia nespus de măreaţă, în om s-a produs o transformare. Faţa lui obosită a început să radieze speranţă.

— Este adevărat? a întrebat el încet.

— Da, este adevărat, putem să credem! Iisus i-a chemat pe păcătoşi la Sine şi i-a primit.

Scutiţi-mă să vă mai povestesc finalul. Nu voi uita niciodată acea oră petrecută în sala maşinilor de cusut a marii închisori.

Iisus în Berlin

Când am ajuns în camera mea de hotel din Berlin, am constat cu groază că mi-am uitat Noul Testament în avion.

Testamentul nu avea voie să se piardă! Hotelul meu se afla imediat lângă aeroport. Câteva minute mai târziu m-am aflat din nou acolo, ca să-mi caut Testamentul drag, de care mă legau multe amintiri.

Un manager politicos a luat problema în mână. M-a condus într-un birou şi a pus mâna pe telefon:

— Deci, spuneţi-mi încă o dată – despre ce este vorba?

— Este vorba de Noul meu Testament.

Faţa lui a exprimat nedumerire. În mod evident, era străin de cauză. I-am explicat:

— Este o parte a Bibliei.

A dat nedumerit din umeri. Aşa că i-am explicat mai departe:

— O carte mică, legată în piele maro.

— Aşa deci! Şi faţa i s-a luminat. A format un număr. Apoi l-am auzit cum a explicat:

— Da… o carte mică legată în piele maro… Trebuie să fie vorba de ceva bisericesc…

Mi-am primit Testamentul înapoi. Dar am fost totuşi cutremurat.

— Sărman Berlin! m-am gândit. Atât de departe ai ajuns! Ai devenit un astfel de Ninive, încât Cuvântul lui Dumnezeu nu mai este cunoscut nici măcar după nume!

— Ceva bisericesc…

Nu am ştiut dacă să râd sau să plâng.

Şi cu toate acestea, în acest popas de numai 36 de ore L-am întâlnit totuşi pe Domnul Iisus de trei ori.

Seara urma să ţin o prelegere la Centrul misionar al oraşului. După-amiaza m-am plimbat cu prietenul meu pe străzi, pentru a studia faţa acestui oraş deosebit de viu şi de palpitant.

Aş avea multe să vă povestesc: despre ruine şi despre din nou elegantul Kurfürstendamm; despre grădina zoologică părăsită şi despre piaţa Alexanderplatz tumultuoasă; despre graniţa de sector din piaţa Potsdamer Platz şi despre distinsa cafenea Cafe Kranzler.

Da, acolo, în acea cafenea, m-a întâlnit Domnul Iisus în tumultul Berlinului. Am fost obosiţi, am vrut să ne aşezăm puţin şi să bem o cafea. Din păcate, nu am găsit niciun loc. Toate locurile erau ocupate de domni şi doamne elegante. Tocmai am dat să plecăm, când privirea mi-a căzut pe o scenă ciudată: în mijlocul meselor se afla o tânără îmbrăcată în uniforma Armatei Salvării şi – vorbea despre Iisus. Probabil adunase fonduri, căci în mâna ei am văzut o cutie. Apoi, cineva a întrebat-o probabil ceva. Ea a răspuns. Au urmat alte interpelări. Şi acum, tânăra se afla acolo – stânjenită şi totuşi atât de nespus de sigură pe ea – şi-L mărturisea pe Mântuitorul. Şi domnii şi doamnele de la toate mesele se aplecau înainte ca să înţeleagă tot ce spunea ea.

Aceasta a fost prima dată când l-am întâlnit pe Iisus pe stradă în cele 36 de ore. Cea de-a doua dată a fost ceva mai târziu. Prietenul meu s-a oprit brusc şi mi-a arătat – în mijlocul pieţei Kurfürstendamm – o vitrină. Nu era o librărie creştină. Acest lucru se vedea imediat. În vitrină erau expuse toate noile apariţii de senzaţie. Dar în mijloc, printre toate acele cărţi era rezervat un loc. Acesta era acoperit cu hârtie aurie. Şi deasupra se aflau – de-a dreptul minunate şi scoase în evidenţă – trei Biblii.

— Şi acest lucru este tot Berlin! a spus prietenul meu. Cea de-a treia dată L-am întâlnit pe Iisus pe stradă, seara. Ne întorceam de la prelegerea mea. Eram foarte obosit şi drumul era lung. Aşa că am chemat un taxi şi ne-am urcat în maşină. De data aceasta eram cu un alt prieten – urma să fiu musafirul lui. Pe drum am trecut pe lângă un local de noapte puternic luminat. Am făcut o observaţie dispreţuitoare. Atunci, şoferul, care nu ne cunoştea, a spus:

— Da, Iisus ar trebui luat în serios şi oamenii ar trebui să trăiască după Cuvântul Lui.

Cine cunoaşte Berlinul înţelege că nouă ni s-a tăiat respiraţia. Şi prietenul meu a spus:

— Ce hram purtaţi? Sunteţi catolic sau martor al lui Iehova?

Să fiu sincer – pe mine m-a durut această întrebare. Căci din ea rezulta ideea: când auzi o mărturie deschisă pentru Iisus, atunci provine de la un astfel de om. De la un creştin evanghelic nu te poţi aştepta în niciun caz la aşa ceva. Aşa este!

Dar şoferul a răspuns:

— Cunoaşteţi un Dumnezeu catolic? Şi a repetat: Iisus ar trebui luat în serios şi oamenii ar trebui să trăiască după Cuvântul Lui.

Am ajuns acasă la prietenul meu. În timp ce el număra banii la lumina unei lanterne, i-am strâns mâna şoferului:

— Mă bucur că am auzit numele Domnului meu aici, în Berlin.

Acum a fost rândul lui să se mire:

— Îl cunoaşteţi pe Iisus? Şi când i-am răspuns:

— Îl cunosc şi sunt al Lui, s-a bucurat din toată inima.

Iisus şi şoseaua în construcţie

Au fost zile minunate de vară, pe care le-am petrecut împreună cu 45 de colaboratori onorifici într-un mic orăşel şvăbesc. Seara, când tinerii mei mărşăluiau cântând pe străzi, ca să invite lumea la prelegerile de evanghelizare, se deschideau multe uşi şi ferestre. Astfel de cântări erau un lucru cu totul nou pentru oameni.

Într-o dimineaţă m-am îndreptat spre hotelul unde serveam micul dejun. Eram puţin supărat; căci băieţii mei nu terminaseră din nou la timp cu spălatul şi îmbrăcatul. Aşa că mergeam înainte, să-l rog pe chelner să mai aibă puţină răbdare.

Drumul meu trecea pe lângă o coloană de muncitori care construiau o şosea nouă. Tăvălugul pufăia, balastul se revărsa din camioane, lopeţile şi târnăcoapele erau mânuite cu hărnicie.

Dintr-odată, un muncitor şi-a aruncat lopata din mână, mi s-a pus în cale şi mi-a spus – în cel mai curat dialect şvăbesc:

— Domnule pastor, dacă băieţii dumneavoastră mai trec o dată pe lângă noi fără să cânte, aţi încurcat-o.

M-am oprit:

— Da, dar ştiţi şi ce cântări cântăm noi? Cântări despre Iisus. Şi nu ştiu, dacă…

— Da, tocmai bine! a spus el. A strigat atât de tare aceste cuvinte, încât trebuie să-l fi auzit toţi camarazii lui. Şi – m-am mirat – toţi au dat din cap aprobator. Atunci mi-a trecut supărarea. Am alergat înapoi:

— Băieţi! am strigat, acuma-i acum. Acum o să le cântăm muncitorilor de la drumuri cântările noastre! Chelnerii n-au decât să mai aştepte 5 minute!

Nu voi uita niciodată acea scenă: cei 45 de tineri dintr-un mare oraş au stat în lumina strălucitoare a soarelui de vară şi au cântat:

„Privesc plin de uimire
La marea îndurării Lui
Şi ascult mesajul păcii
Pe care El mi l-a vestit.
Crucea Lui îmi acoperă vina.
Sângele Lui mă face curat…" Şi în faţa lor a stat coloana de muncitori. Lopeţile şi târnăcoapele se odihneau. Tăvălugul nu mai pufăia. Muncitorii i-au ascultat în tăcere şi cu evlavie. Şi când a urmat strofa: Domnul păcii mele este aproape… am putut numai să mă gândesc: Da! într-adevăr! Este minunat, cât de aproape este El!

Numai o liniuţă
Deasupra lacului Bodensee străluceşte o lumină argintie.

În călătoriile mele mi-a fost dat să văd multe lacuri minunate. Dar această minunată strălucire argintie am văzut-o numai deasupra lacului Bodensee.

Wasserburg este o peninsulă, care înaintează în lac în curbe line. Există aici un debarcader zgomotos pentru vapoare. Este mereu aglomerat cu turişti veniţi în staţiune, iar din hanurile din jur răsună muzica de la radio.

Însă acolo există şi o bisericuţă veche, chiar lângă lac. În jurul bisericuţei se află un cimitir.

Aici este linişte. Florile de pe mormânturi strălucesc roşii, şi

albastre, şi galbene. Mergem în tăcere printre rândurile celor adormiţi până la zidul jos, acoperit de muşchi, care înconjoară cimitirul în partea dinspre lac.

Pietrele dogoresc în soare. Este o privelişte frumoasă, să-ţi pui coatele pe marginea zidului şi să admiri luciul argintiu al lacului. Este linişte. Numai valurile se lovesc uşor de pietrele de pe mal. Lângă mine se află însoţitoarea mea, o diaconesă. Ea m-a condus la acest loc minunat, îl cunoaşte din tinereţe; căci nu departe de aici se află casa ei părintească. Dintr-odată, arată cu mâna spre apa de sub noi şi spune:

— Aici s-a hotărât soarta vieţii mele!

Mă uit în apa clară. Şi văd ceva ciudat: acolo zac pietre funerare vechi. În vremurile trecute, când a fost nevoie de loc pentru mormânturi noi, vechile pietre funerare au fost probabil aruncate pur şi simplu în lac. Acum zac aici, printre pietrele de pe mal. Dacă apa este clară, se mai pot citi inscripţiile.

Şi diaconesă îmi povesteşte:

— Aici am stat odată – o tânără fată. Privirea mi-a căzut pe una din pietrele funerare. Numele se ştersese. Dar se mai puteau citi anii: 1789 – 1821. Şi atunci mi-am dat seama dintr-odată: liniuţa dintre cei doi ani – asta este o viaţă întreagă de om. Numai o liniuţă! Viaţa noastră nu este mai mult de atât! O liniuţă între două numere – atât de puţin! Şi atunci am înţeles, ce răspundere mare avem – răspunderea imensă de a face ceva din această biată liniuţă… Da, atunci mi-am dat viaţa Mântuitorului şi m-am hotărât să pun această biată viaţă scurtă în slujba Lui. Aşa am devenit diaconesă…

Un sfert de oră mai târziu, am traversat debarcaderul care era plin de oaspeţi veniţi în staţiune. Mă chinuia gândul:

— Ştiu ei, de fapt, ce este viaţa lor? O liniuţă între două numere. Ce vor face ei din această liniuţă?

Dar eu însumi? Am înţeles că este un lucru foarte mare, dacă Dumnezeu face ceva din această biată liniuţă – spre lauda slavei Sale.

Întâmplări cu paracliseri

Când te afli deja de 30 de ani în slujba propovăduirii Cuvântului, ajungi deja să cunoşti tot felul de paracliseri, cantori sau slujitori ai bisericii: prietenoşi şi bădărani; spirituali şi nespirituali; zeloşi şi din aceia, ale căror biserici sunt neîngrijite. Daţi-mi voie să vă povestesc amintirile mele:

Prima mea parohie, ca pastor foarte tânăr, a fost în marele oraş

Essen. Într-o zi, a trebuit să predic în imensa Biserică a Crucii. Paracliserul a deschis dulapul din sacristie, a căutat cu ochiul unui cunoscător talarul potrivit şi m-a întrebat apoi:

— Doriţi un guler reformat sau luteran?

Mie mi s-a tăiat respiraţia. Într-adevăr, eram o parohie unită. Trebuia deci să existe pregătite gulere albe pentru reformaţi şi pentru luterani. Dar – care era diferenţa, nu ştiam nici eu. Am ezitat o clipă. Să-mi recunosc imediat din prima zi neştiinţa? apoi am râs şi am recunoscut:

— Mi-e indiferent. Pentru mine este mai important să am Duhul Sfânt.

Paracliserul mi-a răspuns cu mare autoritate:

— Acesta se poate cere.

— Da, i-am spus, şi dacă ne rugăjn în doi, îi facem Domnului nostru o plăcere deosebită. Vreţi să ne rugăm împreună?

Şi apoi am îngenuncheat. Nu pot să uit rugăciunea paracliserului. Se simţea: nu era prima dată când se ruga pentru un preot, pentru predica lui şi pentru biserică. Când ne-am ridicat, i-am strâns mâna cu emoţie. Şi mi-a trecut prin cap: Oare câţi paracliseri există, care se roagă pentru preotul lor?

Apoi mi-a explicat deosebirea dintre un guler reformat şi unul luteran. A fost o prelegere interesantă, pe care a încheiat-o, suspinând, cu cuvintele:

— Da, domnii au adesea dorinţe ciudate!

Aşa se ridică probabil multe suspine din inimile apăsate ale paracliserilor! însă dorinţa mea, ca cineva să se roage cu mine, nu a fost considerată de bătrânul paracliser drept o dorinţă ciudată, ci drept una foarte normală. Şi, de atunci, ne-am rugat întotdeauna împreună înainte de predica mea. Aceasta a însemnat mult pentru mine, tânărul de atunci. Şi îi sunt recunoscător pentru acele clipe liniştite, chiar şi după moartea lui.

Din când în când a trebuit să predic şi în marea biserică Sf. Pavel. Aceasta era de fapt întotdeauna îngrozitor de goală, deoarece în aceste săli imense neogotice vorbitorul putea fi înţeles numai foarte greu. Paracliserul care slujea în această biserică era un bărbat pe care-l iubeam foarte mult, pentru că era întotdeauna vesel. Nu l-am văzut niciodată prost dispus; căci lua foarte în serios faptul că era un copil al lui Dumnezeu. Era o ilustraţie vie a versetului: Bucuria Domnului va fi

tăria voastră. Şi el era unul din aceia cu care puteai să te rogi înainte de predică.

Aveau numai un singur necaz: că biserica Sf. Pavel, pe care o iubea mult, era atât de puţin vizitată. Dar nici aceasta nu putea să-l apese pe termen lung.

Într-o zi, l-am văzut însă atât de bucuros, că era aproape să-şi iasă din piele. A fost într-o vinerea mare. Biserica a fost atunci plină până la ultimul loc. Şi când a venit la mine în sacristie, mi-a urat binecuvântarea lui Dumnezeu şi a adăugat:

— Astăzi e ziua cea mare! Astăzi sunt toţi prezenţi!!

Este frumos, când un paracliser manifestă atâta interes faţă de slujba lui, că plânge – la fel ca Neemia – pentru ruinele Ierusalimului şi că se bucură când de zidesc zidurile Ierusalimului.

Şi acum îmi amintesc de acel slujitor al bisericii, pe care l-am cunoscut în ţinutul Rhein. Am ţinut acolo o predică festivă. Apoi, paracliserul m-a condus spre gară, pentru că drumul era greu de găsit. Un timp a mers lângă mine în tăcere. Apoi, a spus supărat:

— Dumneavoastră nu aţi aruncat încă tot aluatul roman!

M-am oprit perplex:

— Ia te uită?! Sunteţi cumva teolog? Mi-a răspuns indiferent:

— Nu am studiat. Dar îmi citesc Biblia şi tot mereu scrierile lui Calvin. Aşa că am şi eu ceva de spus, când este vorba de Evanghelie.

Convingător a început să-mi explice că am predicat Legea, nu Evanghelia. Am plecat atunci acasă foarte tulburat. Omul a spus într-adevăr lucruri importante. Mă gândesc cu bucurie la el; căci pentru el a fost o problemă importantă ca în casa în care slujea el să se predice o Evanghelia clară, corectă.

De un alt paracliser nu-mi amintesc însă cu plăcere, într-una din cele mai mari şi mai renumite biserici din

Germania s-a ţinut odată o săptămână de evanghelizare, în ultima zi, la serviciul de încheiere, trebuia să predicăm Fritz von Bodelschwingh şi cu mine. Când am intrat în sacristia distinsă, mi-a ieşit" în întâmpinare un domn, pe care l-am luat la început drept un lord englez. Sprâncenele lui arcuite în sus mă întrebau:

— Ce vrei?

Am bâlbâit încurcat:

— Trebuie să predic aici. Sunt preotul Wilhelm Busch din Essen. Atunci m-a măsurat din cap până-n picioare şi a spus:

— Aşa!?

Apoi m-a lăsat baltă. Fiecare gest al lui spunea:

— Aşa un biet preot din provincie n-are decât să se descurce singur.

Biserica imensă s-a umplut. Atunci a apărut în grabă mare Bodelschwingh cu soţia, l-a salutat prietenos pe paracliser şi l-a întrebat:

— Mai există oare pe undeva un locşor liber pentru soţia mea?

Paracliserul a dat din cap. Atunci, Bodelschwingh a cărat un jilţ greu în coridorul din faţa sacristiei şi eu l-am ajutat să-l care. Paracliserul a asistat însă interesat la strădaniile noastre. Şi când am urcat împreună cu Bodelschwingh la amvon, a strâmbat dispreţuitor din buze. Şi aceasta înseamnă probabil: aşa ceva nu face un preot care se respectă. Atunci ne-am jenat amândoi de-a bine-lea…

Acum trebuie să vă mai povestesc puţin despre ultimul meu paracliser. Când a început să lucreze la mine, a fost un creştin. Dar când a început să participe la orele mele de rugăciune cu tineretul, a recunoscut că nu cunoaşte încă nimic despre viaţa adevărată din Dumnezeu. Şi atunci s-a pocăit cu toată inima. Şi pentru că de atunci inima lui arde pentru Domnul Iisus, nicio muncă nu i se pare prea mult.

Şi la noi este de lucru! Ţinem slujbele religioase într-o sală, în care se desfăşoară şi toată munca cu tineretul – şi sâmbăta până seara târziu. Aşa că trebuie adesea să lucreze până noaptea târziu ca totul să fie curat şi în ordine când vin oamenii la biserică duminică dimineaţa.

Şi când oamenii încep să vină la biserică, munca lui continuă ca plasator. Căci locurile sunt foarte înghesuite şi nu există nicio ordine dacă nu intervine el. Tot mereu se uită unde mai este un loc liber. Şi atunci îi conduce pe oameni acolo. Cu timpul a ajuns să-şi cunoască oamenii. Pentru domnul cel gras, care întârzie întotdeauna, are deja pregătită afară o băncuţă. Şi cele două domnişoare bătrâne care nu aud bine au garantat un loc liber în faţă.

După ce au cu toţii un loc, rămâne lângă uşă. Nu! Pentru el nu mai este niciun loc liber. Stă lângă uşă şi – da, acum omul plin de râvnă stă liniştit şi ascultă. Este o plăcere să-l vezi cum ascultă. El ştie: Am nevoie de Cuvântul lui Dumnezeu la fel de mult ca oricare altul.

Marele predicator Spurgeon a spus odată într-o predică măreaţă despre potop: Când apele au urcat, poate că vreunul din meşterii care l-au ajutat pe Noe la construirea corăbiei a venit la el înot şi i-a strigat:

Noe, deschide! Şi eu te-am ajutat! Şi atunci, Noe poate i-a răspuns: într-adevăr, m-ai ajutat. Dar n-ai intrat în arcă atunci când a mai fost încă timp. Acum, Dumnezeu a închis uşa şi eu nu mai pot să o descui. Şi apoi, Spurgeon continuă: Ca paracliser sau ca pastor, poţi să participi la edificarea împărăţiei lui Dumnezeu şi la mântuirea oamenilor – şi totuşi să te pierzi.

Acest lucru trebuie să-l ţinem minte întotdeauna, paracliseri şi pastori – şi toţi ceilalţi, care slujesc într-un mod deosebit în biserica Domnului.

Draci în noaptea de Revelion

Este ora 23: 45.

Doi draci…

Stop, trebuie să vă explic. Biblia spune, că există draci, duhuri rele sub cer. Biblia nu ne spune multe despre draci. De aceea pot să-i dau o dată frâu liber fanteziei mele.

Deci, doi draci se întâlnesc pe o stradă dintr-un mare oraş. Nu-i vede nimeni. Cei doi supraveghează interesaţi intrarea unui mare restaurant elegant, pe care oamenii intră şi ies întruna.

Deodată tresar speriaţi. Undeva bubuie o rachetă în aer. Şi imediat după aceasta, un tânăr aruncă râzând un pumn de petarde pe asfalt.

— Suntem cumva în China, întreabă unul din draci speriat. Acolo făceau în fiecare noapte de Revelion un zgomot asurzitor cu artificiile lor.

— Da, asta fac chinezii, ca să ne alunge. Ha-ha-ha…! De parcă ne-ar putea alunga cu artificii!

— Ar trebui să vină cu ceva artilerie mai grea, adaugă celălalt. Pe noi ne alungă un singur lucru: Numele… Numele – pe care nu pot să-l pronunţ.

Dar de ce vor să ne alunge aceşti oameni din apus? Ei nici măcar nu cred că existăm. De ce fac oare nebunii ăştia aşa un foc de artificii?

În acest moment, clopotele bisericii din apropiere încep să bată chemându-i pe oameni la serviciul religios de noapte. În faţa bisericii s-a postat o fanfară. Şi sunetul clopotelor se amestecă acum cu armonia cântării:

„Să mergem acum cu cântări şi rugăciuni înaintea Domnului…”

Dracii ascultă în tăcere. Apoi, unul din ei spune suspinând:

— Pentru oamenii aceştia există într-adevăr o mântuire. Nu şi

pentru noi. Noi nu putem să pronunţăm Numele despre care se spune în Biblie: Cine va rosti acest Nume va fi mântuit. Pentru oamenii aceştia există într-adevăr o mântuire.

— Haha! râde celălalt. Şi acestor nebuni nici nu le pasă. Sunt încă ai noştri. Şi tocmai noaptea de Revelion este cât se poate de potrivită pentru a-i abate de la mântuire şi a-i aduce din nou sub stăpânirea noastră. Gata, gata, la treabă! Ştii ce avem de făcut fiecare. Tu aprinzi sexualitatea. Şi eu mă îngrijesc de alcool. Vor juca acuşi cum le vom cânta noi. Şi vor rămâne pe veci nemântuiţi…

În clipa aceasta, orologiul din turnul bisericii bate miezul nopţii. Un zgomot asurzitor, pocnetul şi bubuitul a mii de artificii se aude vuind prin tot oraşul. Strigăte şi ţipete de beţivi…

— Asta va fi o pradă bogată pentru noi! strigă unul dintre draci. Gata, la treabă!

Atunci, din biserică răsună cântarea: „Iisus ne va fi parola Anul Nou dac-a venit, Numai Numele lui Iisus…”

Tremurând şi speriaţi, cei doi draci intră în goană pe uşa restaurantului. îi întâmpină zgomot de pahare sparte şi ţipete. Aici sunt la adăpost de Numele care mântuie.